

AMSTERDAM ALTERNATIVE

Over Amsterdam Alternative

Amsterdam Alternative, ontstaan in de tegencultuur en de vrijplaatsen van de stad, propageert en steunt collectieve actie, radicale politieke debatten en een wenselijke toekomst voor iedereen.

About Amsterdam Alternative

Originating with the city's counterculture and free spaces, Amsterdam Alternative stands for collective action and radical political debate for the sake of a desirable future for the many, not the few.

Free Newspaper

■ Issue #035

March-April 2021

Extinction Rebellion 2021 - pag. 11 - Photography by Catharina Gerritsen

Vrij Beton - pag. 09 - Photography by 310k & Leon Hendrickx

Naar een solidaire stad

Voor het college van B&W van Amsterdam luidt nu de bel voor de laatste ronde: nog een jaar te gaan, dan zijn er weer gemeenteraadsverkiezingen. Heeft GroenLinks als grootste partij in Amsterdam wat opgeleverd?

Lees meer op pag. 03

Voortschrijdend inzicht

Het zijn verwarrende tijden. Het coronavirus is nu een jaar onder ons, en de samenleving begint op steeds meer plekken barsten te vertonen. Grote, zij het lange tijd min of meer onzichtbare scheuren beginnen nu aan de oppervlakte te komen.

Lees meer op pag. 05

Solidarity - Photography by Stefania Steffany

Vrij Beton Samen in actie...

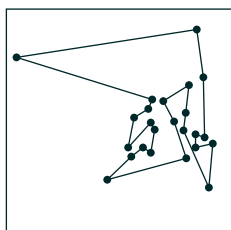
We zijn inmiddels twee jaar en vele stappen verder. Vrij Beton is de naam van het collectief eigendom project en vanaf vandaag schreeuwen we het van de daken: Sluit je aan bij Amsterdam Alternative en steun Vrij Beton!

Lees meer op pag. 09

Urban Agriculture and sustainable...

The Amsterdam's most progressive city council dedicates an entire section to sustainability in their 2018 policy. They recognize that there is a climate emergency and, in their words, "...we are the last generation that can do something about it".

Read more on pag. 18

AA

Participating venues:

ADM-Slibvelden, AstaroTheatro, Badhuis theater, Bajesdorp, Cavia, Cinetol, Cultureland, De Ceuveld, De Fabriek, De Nieuwe Anita, De Ruimte, Fort van Sjakoo, Kaskantine, LIMA, NieuwLand, OCCII, OT301, Pakhuis Wilhelmina, Plantage Dok, Plein Theater, Ruigoord, Teatro Munganga, Volta, Vondelbunker, WG, Workshop op de Ceuveld, Zaal100, Zone2Source

amsterdamalternative.nl

ormation // Information // Informatio

Info (NL)	Info (ENG)	Colophon	Contact
Over dit project Amsterdam Alternative is een gezamenlijk project van Amsterdamse panden waarin muziek, film, dans, theater en andere kunst wordt geprogrammeerd maar waar ook wordt gewoond en/of gewerkt. We zijn non-profit, experimenteel, internationaal, sociaal, tolerant en creatief. Onze gratis tweemaandelijks krant en website zijn bedoeld voor iedereen die geïnteresseerd is in het publieke programma van de deelnemende organisaties maar ook de achtergrondartikelen over en van de subcultuur, kunstenaars, muzikanten en schrijvers die werken, wonen of optreden in de betreffende panden. Tweetalig De basis van de krant is in het engels maar onze artikelen worden geschreven in het Nederlands of Engels. De keuze van de taal wordt gemaakt door de schrijver/afzender. We hebben het budget en de middelen niet om alles tweetalig af te drukken dus vandaar de keus om het op deze manier te doen. Excuus aan degenen die een van de talen niet kan lezen. Bijdragen? Wil jij graag bijdragen aan dit alternatief? Heel graag! We zijn als groep vrijwilligers altijd op zoek naar extra handen en hersens om stukken te schrijven, adverteerders te zoeken, de krant te distribueren en andere taken uit te voeren. Vele handen maken licht werk en hoe meer kunstenaars, schrijvers, denkers en muzikanten hun gedachten met ons willen delen hoe beter.	Vision/mission Amsterdam Alternative is a joint project realised by independent Amsterdam venues, places where music, dance, theatre and art is created, experienced and presented. We are non-profit, experimental, international, social, tolerant and creative. Our free bi-monthly newspaper and accompanying website are designed for everyone interested in the programming of the participating organisations. The newspaper will also provide information on the backgrounds of the artists, musicians, writers and sub-cultures that contribute to their local underground scenes; it will also provide insight on the independent venues in which such people live, work and play. Bilingual The main language of the newspaper is English. However, articles may be written in English or Dutch, depending on the author's choice. Unfortunately we have yet to realise the budget which will allow us to present each article in both languages; please accept our apologies for any inconvenience caused by this. Contribute? Would you like to contribute to this project? We would love to hear from you! We are a group of volunteers always on the lookout for extra hands and brains to help us with articles, suitable advertising/marketing partners, distribution and other tasks and needs that might arise. Many hands make light work! The more artists, writers, thinkers, musicians who share their ideas with us the better.	Board and daily coordination: Ivo Schmetz, Quico Touw, Sebastian Olma Editorial: Sebastian Olma, Ivo Schmetz, Jaap Draaisma, Menno Grootveld, Bart Stuart, Niels Niessen Writers, photographers, illustrators: Credited with every article Graphic design: Ivo Schmetz, www.310k.nl Print: Mister Paper Special thanks to: Stichting DOEN, het Actiefonds	Postal Address: Jan Hanzenstraat 39-41 1053SK Amsterdam Email contacts: Editorial: redactie@amsterdamalternative.nl Adverts: advertentie@amsterdamalternative.nl Music reviews: music@amsterdamalternative.nl Book reviews: books@amsterdamalternative.nl Video: video@amsterdamalternative.nl Subscriptions: subscription@amsterdamalternative.nl Vrij Beton - collective ownership: vrijbeton@amsterdamalternative.nl AA Academy: academy@amsterdamalternative.nl Art: art@amsterdamalternative.nl Other: info@amsterdamalternative.nl Online www.amsterdamalternative.nl

New Website

www.amsterdamalternative.nl

Adverteren (NL)	Advertising (ENG)
Amsterdam Alternative is niet van plan om een krant vol advertenties te worden maar om een gratis krant mogelijk te maken zijn er inkomsten nodig. We proberen hier zo zorgvuldig mogelijk mee om te gaan en zullen geen advertenties van grote commerciële merken plaatsen. We zijn op zoek naar organisaties, merken, labels etc. die passen bij onze visie en doelgroep. Ben jij geïnteresseerd om te adverteren in Amsterdam Alternative, neem dan contact op met: advertentie@amsterdamalternative.nl	It is not our plan to have a newspaper full of adverts. However, a freely distributed newspaper must have an income. It is our policy to avoid hosting adverts by major commercial brands. Instead we look for partner organisations, brands, labels that share our vision and passion for the underground, non-commercial scenes in our city. Are you interested in advertising in Amsterdam Alternative? Please contact us using the following email address: advertentie@amsterdamalternative.nl

Lidmaatschap (NL)	Subscription (ENG)
Amsterdam Alternative is een collectief project, een vereniging gebouwd op de kracht, energie en toewijding van de leden. Een organisatie als AA kan niet bestaan zonder mensen die willen helpen, willen meedenken en/of financiële steun willen geven. Daarom roepen we iedereen op om Amsterdam Alternative en onze doelstellingen te steunen middels een lidmaatschap. amsterdamalternative.nl/join	Amsterdam Alternative is a collective project, an association built on the strength, energy and dedication of its members. An organization like AA cannot exist without people who want to help, think along and/or provide financial support. That is why we call on everyone to support Amsterdam Alternative and our goals by becoming a member. amsterdamalternative.nl/join

AMSTERDAM ALTERNATIVE NEEDS YOU!

Are you a writer, photographer, illustrator, artist, video maker, financial expert, promoter or event organizer or want to give us a couple of hours of your time every two months to help us distribute the newspapers through amsterdam

Please get in touch and join the fabulous team of AA!

info@amsterdamalternative.nl

Naar een Solidaire Stad: AA-themanummer over drie jaar B&W

Voor het college van B&W van Amsterdam luidt nu de bel voor de laatste ronde: er is nog een jaar te gaan, dan zijn er weer gemeenteraadsverkiezingen. Wat hebben ze er de eerste drie jaar van gemaakt? Heeft GroenLinks als grootste partij in Amsterdam wat opgeleverd? Maakt dit zogenaamd superlinkse stadsbestuur de verwachtingen waar? In deze AA-Special beantwoorden we deze vragen. Dat doen we vanuit onze visie op de stad; onze keuze voor een Solidaire Stad.

Wat voor stad moet Amsterdam in onze ogen worden? De coronacrisis, de klimaatcrisis en de stedelijke crisis geven de urgentie aan. Alleen door nu gezamenlijk de noodzakelijke stappen te zetten, kunnen we daar op een goede manier uitkomen. Amsterdam moet eindelijk een Solidaire Stad worden!

Een Solidaire Stad is een stad die zorgt voor haar coronaslachtoffers; zowel voor de mensen die ziek zijn of ziek worden als voor degenen die thuis gek worden, geen onderwijs meer krijgen, geen werk meer hebben, hun bedrijf zien instorten. Het is een stad die kiest voor haar huidige bewoners en niet haar eigen kinderen de stad uitjaagt om plaats te maken voor de 'nieuwe Amsterdammers', de mensen met geld en het 'jonge talent' uit alle hoeken van de wereld, zoals dit gemeentebestuur doet.

Een stad die eindelijk stopt met de verkoop van sociale huurwoningen en de permanente huuropdrijving, zodat de mensen die voor haar basisvoorzieningen werken ook in de stad kunnen blijven wonen. Een stad die stopt met haar megalomane nieuwbouwplannen, onstiltbare groei-honger, massale Manhattan-hoogbouw; die stopt met het laten bepalen van haar stadsontwikkeling door projectontwikkelaars en vastgoedeigenaren.

Een stad die kiest voor de lage en middeninkomens en niet – zoals dit stadsbestuur – de loper uitlegt voor de oude en nieuwe rijken, de stad verkoopt aan internationale beleggers, en de kloof tussen rijk en arm en de kansongelijkheid nog groter maakt.

Een stad die kiest voor een economie gebaseerd op onderhoud, hergebruik, lokale productie en basisvoorzieningen. Een stad die kiest voor gezondheidszorg, onderwijs, openbaar vervoer, energievoorziening, sport, en herstel van bruggen en kades. Een stad die burgers en lokale economie daadwerkelijk centraal stelt bij de energietransitie en niet kiest voor Vattenfall, AEB, distributiecentra en projectontwikkelaars.

Een stad die burgers en lokale economie daadwerkelijk centraal stelt

Kortom, een stad die durft om echte keuzes te maken, op basis van haar sociale waarden. Keuzes over wat er gebouwd wordt, wat voor nieuwe bedrijven we willen, welke nieuwe bewoners we welkom willen heten.

De harde praktijk: de stedelijke crisis Amsterdam zit in een vette crisis. Dat was al vóór corona het geval en is alleen maar

erger geworden. De armoede neemt toe, het wonen is onbetaalbaar geworden, het onderwijs gaat aan een groot deel van de jeugd voorbij, de onzekerheid over werk en wonen is voor een groot deel van de bevolking standaard geworden, de kans dat je in de stad kunt blijven wonen is nihil. En ondertussen wordt de stad een paradijs voor de rijken, met peperdure woningen, winkels, hotels en voorzieningen. De harde 'stedelijke crisis', waar het huidige stadsbestuur zijn ogen voor sluit. Ze zitten helemaal in de 'dik voor mekaar show' en lijken hun prachtige beloftes van voorjaar 2018 vergeten te zijn.

nonsens is in het licht van alle nieuwbouwplannen, en op het moment dat Blackstone net honderden woningen in Amsterdam heeft opgekocht en overal in de stad de duurste wooncomplexen en hotels verrijzen.

En dan zouden we ook nog gered gaan worden door de Smart City, de stad vol camera's, webcams en sensoren, waar iedereen zich permanent door Google laat volgen en meten, en waar al deze data tot de ideale stad zouden leiden.

En dan zou Amsterdam een Duurzame Stad worden, waar de Lutkemeerpolder een dis-

Toekomstvisies: Future? No Future. De afgelopen tijd zijn er veel plannen gepresenteerd voor het Amsterdam van na de coronacrisis.

De Amsterdamse universiteiten kwamen begin januari met drie toekomstvisies: de internationale metropool, de regionale metropool en de metropool van de ontmoeting. Bij elk van de toekomstvisies hoort een andere economie, woningmarkt en bevolking.

Enkele weken later kwam het gemeentebestuur met zijn toekomstvisie, in de vorm van de Omgevingsvisie 2050. Het bestuur kiest onomwonden voor de internationale metropool, met een enorme groei, meer expats (die zich 'ook thuis moeten voelen in de stad', aldus wethouder van Doorninck in Het Parool), meer buitenlandse bedrijven, en meer hoogbouw. Tegelijkertijd verkoopt het stadsbestuur de stad in de internationale pers als de eerste 'donut-stad' ter wereld. Hier zou iedere ingreep en investering in de stad klimaatneutraal en sociaal rechtvaardig zijn, wat patente

tributiecentrum moet worden, het plastic afval niet meer gescheiden mag worden en de energietransitie verkocht is aan Vattenfall.

'Een nieuwe lente, een nieuw geluid': Van knetterlinks naar knettergek?

Hoe is het mogelijk dat een stadsbestuur, dat nog geen drie jaar geleden – in maart 2018 – gekozen werd en in mei 2018 met het radicale programma 'Een nieuwe lente, een nieuw geluid' kwam, nu zo van het padje is geraakt? Door het verzet tegen de uitverkoop van de stad was GroenLinks in 2018 de grootste partij geworden. Verzet tegen beleggers, internationaal en nationaal, AirBnB, de toeristenindustrie; tegen de onbetaalbaarheid voor gewone burgers en de inrichting van de stad voor de happy few. 'De Nieuwe Lente' zou een radicale breuk betekenen; het begin van een nieuwe, rechtvaardige, betrokken, vrije, democratische en duurzame stad. Zo staat het althans in de inleiding van het collegeprogramma. Het nieuwe stadsbestuur beloofde 'hernieuwde hoop en mogelijkheden.' Grote beloftes en Hoge Verwachtingen.

Mondjesmaat gebeurde er inderdaad wel wat: de verkoop van gemeentelijke panden werd stopgezet; er werden panden geschikt gemaakt voor ongedocumenteerden, er kwamen meer mogelijkheden voor wooncoöperaties, en recent werd een plan gelanceerd om sociale huurwoningen die woningcorporaties willen verkopen op te kopen.

Maar over de hele linie is de teleurstelling groot. De stad is nog duurder en exclusiever geworden, de bestaansonzekerheid rond wonen en werken is alleen maar toegenomen. Waarom ging het mis, en kan het misschien toch nog wat worden?

Het motto van GroenLinks en D66, 'Iedereen is welkom in de stad,' bleek vooral een alibi om de vrije markt ruim baan te geven. Onder het mom van 'Amsterdam Open en Gastvrije Stad' konden beleggers delen van de stad opkopen, konden expats de koopwoningmarkt overnemen en bleef er steeds minder plek over voor mensen met een laag of middeninkomen, de werkers in de industrie en de basisvoorzieningen van de stad.

Dit gemeentebestuur werpt zich op als verdediger van de gastvrije, tolerante stad, de stad die vluchtelingen opneemt en zich verzet tegen de xenofobie en het racisme vanuit Den Haag; die ongedocumenteerden een menswaardig bestaan biedt. Daar zijn wij blij mee, maar die inzet valt in de praktijk nogal eens tegen. Gastvrijheid en tolerantie zijn in onze ogen echter funest als deze uitsluitend voor mensen en bedrijven met het meeste geld beschikbaar zijn. Dat is niets anders dan de 'vrije markt' die zijn werk kan doen en daarmee de stad als sociale en solidaire gemeenschap kapot maakt.

Dit gemeentebestuur lijkt hier blind voor: de afgelopen drie jaar hebben Amerikaanse en Aziatische beleggers hier een grote positie opgebouwd in de nieuwbouw, op de markt voor huurwoningen, in distributiecentra, hotels en winkelcentra, en ging een groot deel van de koopwoningen naar expats.

Van een Nieuwe Lente naar een Zonnige Zomer Hoe nu verder met Amsterdam? Hoe ervoor te zorgen dat Amsterdam een Solidaire Stad wordt?

Een stad waar de zon dan wel niet elke dag schijnt, maar waar het voor mensen met een laag of middeninkomen prettig toeven is, waar bestaanszekerheid en betaalbaarheid weer voorop staan. Met deze speciale uitgave van Amsterdam Alternative proberen we een eerste stap te zetten en de discussie rond de Solidaire Stad aan te wakkeren.

The AA Academy starts in May 2021

This past year has been disastrous in more than one respect. The Covid-19 virus was of course the biggest culprit, but certainly not the only one. In numerous areas, the world has fared not better, but worse. Superficially, it may seem that the climate has improved slightly thanks to the pandemic, because there were fewer cars and fewer planes. But in the meantime the world has been catching up economically, with all the adverse ecological consequences this entails. Inequality in the world has also grown. The virus is something that has happened to us; it is an outside enemy. What has not changed is that we ourselves are our own enemy as well. So the big question is: what should we do to turn the tide?

I will explain in a moment). The purpose of this exchange of views is twofold. On the one hand, it allows the reasons why a certain situation is currently the way it is to be identified, and on the other hand, it allows the possibility of considering whether there are better alternatives. This is the point at which the 'commons' can become interesting.

The innovation that the Academy is proposing, is the form in which these sessions take place.

Social distancing does not make our need for solidarity disappear. In a beautiful way Covid-19 has shown us that we are one world. Most major world problems, in one form or another, also occur in a city like Amsterdam. For example, the current city government has committed itself to tackling the climate problem at a local level by means of, among other things, windmills and other forms of sustainable energy generation. But at the same time, the municipality is sticking to its plan to set up a new distribution center in the green Lutmereerpolder, and in Diemen a not at all climate-friendly biomass power station is still on the cards. In addition to this there are many other things to disagree with in the policy plans of this so-called 'green' and 'progressive' city government, as the faithful readers of Amsterdam Alternative know.

The AA Academy is a new project that will start in the course of 2021

Still, Amsterdam Alternative doesn't want to criticise only, but to make an attempt as well to make a modest but hopefully useful contribution to possible solutions, in the form of the AA Academy. The AA Academy is a new project that will start in the course of 2021. The Academy aims to give interested parties the opportunity, through innovative, interactive group sessions, to acquire new knowledge and to come up with new solutions to the problems that the world, and therefore also a city like Amsterdam, is facing, in areas as diverse as housing, environment, democratization, the economy and art & culture.

Not an ordinary educational institute
The AA Academy is not an ordinary 'educational institute' like a school or a university, and you will not receive a 'diploma' or any other kind of certificate if you have participated in one or more sessions of the Academy. The innovation that the Academy is proposing, is the form in which these sessions take place. There is no one-way traffic of a teacher or a speaker giving a lecture, but a joint attempt by all participants to gain insight into the backgrounds of specific problems by means of a kind of role-playing.

The sessions invariably begin with an introduction to the method used. The participants are divided by mutual agreement into four groups, each representing a particular segment of social life: the market, the government, the citizens and the 'commons' (what this last term means

Hoe wethouder Groot Wassink *We Are Here* bedroog

Mei 2018: Amsterdam krijgt een knaierlinks bestuur, aangevoerd door Groen Links met Rutger Groot Wassink als Wethouder Sociale Zaken, Diversiteit en Democratisering. In diezelfde maand heeft een beweging van afgewezen asielzoekers en andere geïlegaliseerden zich onder de naam We Are Here gevestigd in een blok sociale sloopwoningen in de Rudolf Dieselstraat in de Watergraafsmeer. Het is een hoopvol moment.

De woningen in de Rudolf Dieselstraat zijn van woningcorporatie Ymere en nog voor de helft bewoond door studenten en bewoners die (nog) niet zijn uitgeplaatst. De oude en nieuwe bewoners vallen elkaar in de armen. We Are Here Village bloeit. Een massale solidariteitsdemonstratie trekt door de stad, met alles wat divers is, links, of is geraakt door de misère en de moed van de outcasts.

En we krijgen een links college, dus er valt wat te winnen. 'Wij willen dat alle Amsterdammers over zeven jaar echt iets te vieren hebben.' Ze schreven het zelf in het coalitieakkoord getiteld 'Een nieuwe lente en een nieuw geluid': 'We hebben die kansen voor het oprapen. Alleen durf en vastberadenheid zijn nodig.' Groot Wassink beloofde 500 plaatsen voor 'ongedocumenteerden die op dit moment in Amsterdam verblijven.'

Het resultaat is anders. In totaal heeft de gemeente slechts 150 opvangplekken bedongen. De andere 350 vallen onder het Rijk en dat hanteert een strenger regime: oprotten zodra het effe kan. Van de circa 500 bij We Are Here krijgen alleen de mensen die volgens de GGD te kwetsbaar zijn om alleen op straat te leven een plek in de opvang. De rest van de opvang is bestemd voor zogenaemde Dublin-claimanten:

migranten die meestal vanuit Italië zijn doorgereisd en eigenlijk terug moeten naar Italië. Per saldo kut dus.

Hoe kon dit gebeuren? Wethouder Wassink gooide het op een akkoordje met Den Haag. Daarmee gooide hij meteen zijn beloften bij het grof vuil. De kern van de zaak is dat hij We Are Here, dit collectief van geweigerde vluchtelingen, niet erkende als gesprekspartner. Over zijn plannen heeft hij nooit overlegd met We Are Here. Kijk naar het coalitieakkoord. De paragraaf over de opvang staat niet onder het hoofdstuk 'Inclusief en Verbonden' maar onder 'Omzien naar elkaar'. Niet inclusie als Amsterdammers maar zieligheid is het criterium. Niet de politicus of een rechter beslist of iemand in aanmerking komt voor huisvesting, maar de GGD. De discussie is zo ontgaan van de politieke lading: de wens van We Are Here om een 'normal life' te kunnen leiden is een politieke vraag naar gelijkheid en humaniteit. Door van opvang een medische aangelegenheid te maken, een kwestie van kwetsbaarheid, wordt de politieke lading gesmoord. De mensen worden met een kluitje in het riet gestuurd, in de linkse limbo.

En verder? Burgemeester Femke Halsema ging er nog overheen met een vogelvrijverklaring van krakers: oppakken en gelijk ontruimen. Het laatste pand van We Are Here, parkeergarage Kempering in de Bijlmer, werd een jaar geleden ontruimd. Corona deed de rest.

De opvang van tientallen Dublin-claimanten wordt per 1 april beëindigd, omdat er tot nu toe niet één van de 157 is veretrokken. Dat komt Groot Wassink goed uit want er is een lange wachtlijst bij het Meldpunt voor de opvang. En zelfs die wachtlijst is gesloten. Ondertussen zitten honderden mensen in Vreemdelingenbewaring in Rotterdam, soms hele dagen zonder luchtten. Maanden lang.

We Are Here laat zich niet in de luren leggen. We zijn geen postpakketten die retour afzender kunnen.

Voortschrijdend inzicht

Het zijn verwarrende tijden. Het coronavirus is nu een jaar onder ons, en de samenleving begint op steeds meer plekken barsten te vertonen. Grote, zij het lange tijd min of meer onzichtbare scheuren beginnen nu aan de oppervlakte te komen. De tegenstellingen verscherpen zich, de kloof tussen arm en rijk wordt – ook in ons land en in onze stad – almaar breder. Als je in een fors bemeten huis woont, met een tuin en een auto voor de deur, is het veel makkelijker om alle maatregelen te doorstaan die zijn genomen om de corona-pandemie in te dammen. Maar als je in een stoffige buurt met weinig groen op drie hoog achter woont, met vier kinderen die niet naar school kunnen en zonder middelen om er zo nu en dan op uit te trekken, is deze tijd een bezoeking.

Wij hebben ons in Amsterdam Alternative in een redelijk vroeg stadium in niet mis te verstane bewoordingen uitgesproken tegen de neiging van sommige mensen om alle corona-maatregelen aan hun laars te lapen en onder verwijzing naar een onaanvaardbare inbreuk op hun 'vrijheid' te gaan demonstreren op het Museumplein en andere plekken. We hebben gewaarschuwd tegen de valse profeten van die 'vrijheid' die via kanalen als Café Weltschmerz en Gezond Verstand allerlei desinformatie verspreiden en verwarring zaaien. We hebben gewezen op het gevaar van opkomend fascisme als regelrecht neo-nazistische groeperingen zich vermengen met goedwillende, maar naïeve mensen die wijs is gemaakt dat we inmiddels onder de dictatuur van Rutte c.s. leven.

In deze context hoort overigens gezegd te worden dat het patenten nensens is om de avondklokrellen te vergelijken met de kroningsrellen van 1980, zoals onlangs gebeurde in de Groene Amsterdammer (3 februari 2012, Nr. 5). De protesten van toen stonden onder het motto "Geen woning, geen kroning" en waren de uitdrukking van een *politieke emancipatiebeweging* die haar verzet tegen de toen al volledig verouderde staatsvorm van de monarchie in verband bracht met de strijd tegen de woningnood. De avondklokrellen vormden daarentegen een culminatiepunt van door rechtspopulistische krachten aangewakkerde en tenminste deels door het vastgoedkapitaal gefinancierde *antipolitieke propaganda*; uiteindelijk gericht op een verdere onderminning van democratische instituties. Het vereenzelvigen van deze fundamenteel tegenovergestelde gebeurtenissen is een poging om de krakersbeweging met terugwerkende kracht te depolitiseren en tegelijkertijd de goedkope (want volledig risicoloze) verzetsfantasieën van figuren zoals Baudet en Engel op onrechtvaardige wijze op te waarderen.

Tegelijkertijd moet je, als je heel eerlijk bent, constateren dat het beleid tegen het COVID-19-virus het afgelopen jaar sterk te wensen heeft overgelaten, en dat sommige critici – zelfs Geert Wilders – wel degelijk een punt hebben als ze zeggen dat de chaos in de zorg het gevolg is van het feit dat de achtereenvolgende kabinetten-Rutte veel te veel op ziekenhuisbedden en IC-capaciteit hebben bezuinigd. En het is tevens wel degelijk een gevaar dat sommige maatregelen die tegen de pandemie zijn genomen van kracht zullen blijven als de vaccins hun werk hebben gedaan en het virus de aftocht heeft geblazen. Zo wordt alom voorspeld dat thuiswerken en wellicht ook thuisonderwijs via programma's als Zoom en Teams de norm zullen blijven. Of dit alles zal leiden tot een soort 'permanente uitzonderingstoe-

stand' met vergaande bevoegdheden voor de overheid, zoals de Italiaanse filosoof Giorgio Agamben stelt, is allerminst zeker, maar dat we op onze hoede moeten blijven staat als een paal boven water.

Daarnaast biedt de pandemie ook een potentieel maatschappelijk leermoment dat de structurele vernieling van onze publieke infrastructuur door het neoliberale beleid van de afgelopen decennia zichtbaar maakt. COVID-19 toont aan dat de neoliberale sleur inderdaad kan worden doorbroken; dat het wél mogelijk is om de economische noodzaak te laten temperen door de politiek. Onze samenlevingen waren de afgelopen maanden economisch beduidend minder actief, omdat de zorg voor het welzijn van de bevolking dit noodzakelijk maakte. Dit was een radicale breuk met de ijzeren wetten van het neoliberalisme, die inhouden dat vrijwel alles dat binnen de maatschappij gebeurt in termen van *business* begrepen dient te worden. Bezuiniging + marktwerking is een vergelijking waarvan de dodelijke uitkomst ons tijdens de pandemie duidelijk is geworden. Maar het is ook zo dat noodtoestanden als gevolg van natuurrampen historisch gezien hun stempel kunnen drukken op het toekomstige traject van een samenleving. De enorme aardbeving in Lissabon in 1755 bracht bijvoorbeeld de ideologische en religieuze grondslagen van de Middeleeuwen zo erg aan het wankelen dat zij een belangrijke impuls gaf aan de Verlichting. Zoals bekend verloor Voltaire na deze aardbeving uiteindelijk zijn vertrouwen in de goedheid van God, en ook veel van zijn tijdgenoten moesten toegeven: *God deugt niet meer als fundament van de wereld*. Laten we zorgen dat COVID-19 een vergelijkbaar keerpunt wordt, waarbij we collectief tot het voortschrijdend inzicht komen: *Bezuiniging + marktwerking deugen niet meer als fundamenteen voor een gezonde gemeenschap*.

Laten we zorgen dat COVID-19 een keerpunt wordt, waarbij we collectief tot voortschrijdend inzicht komen

In deze speciale editie van Amsterdam Alternative proberen we met bovenstaande overwegingen in ons achterhoofd een visie te formuleren op de stad van de toekomst zoals die er volgens ons zou moeten uitzien. Daarbij hebben we ons laten inspireren door het stuk "Alles wat kwetsbaar is, moet worden verwijderd uit de stad," dat colum-

nist Massih Hutak in oktober vorig jaar voor Het Parool schreef. In dat stuk, dat we hierbij nogmaals integraal afdrucken, houdt Hutak een warm pleidooi voor de 'Solidaire Stad.' Dat begrip hebben wij vervolgens als uit-

gangspunt genomen voor een evaluatie van het beleid van ons 'links-groen-progressieve' gemeentebestuur van de afgelopen drie jaren, en voor het schetsen van een ontwikkelingsgang die Amsterdam naar onze mening de komende jaren zou moeten doormaken.

Beleid dat van onderop vorm krijgt en uitgaat van het idee dat iedere inwoner van Amsterdam recht heeft op een menswaardig bestaan.

Het blijft daarbij van zeer groot belang dat we ons best doen om een aantal begrippen zo helder mogelijk te houden. Een van de gevolgen van de hierboven geschetste verwarring is namelijk een babylonische spraakverwarring die ervoor zorgt dat op een gegeven moment niemand meer precies weet waar je het over hebt als je termen als 'vrijheid' of 'democratie' bezigt. En daardoor komen we op een hellend vlak. Voor alle duidelijkheid daarom tot slot nog even dit: wij van Amsterdam Alternative onderschrijven de noodzaak om de pandemie te bestrijden, vanuit het oogpunt van de solidariteit met (sociaal) zwakkeren die anders onevenredig zwaar getroffen zouden worden. Maar we houden het neoliberale (regerings-)beleid van de afgelopen decennia verantwoordelijk voor de krapte in de zorg, en vinden eveneens dat het geen pas geeft om met grof geweld in te hakken op grotendeels vreedzame betogers op het Museumplein, als die zich niet aan de coronaregels houden. En het allerbelangrijkste: we mogen niet toestaan dat als de strijd tegen het virus eenmaal is gewonnen we hals-over-kop overgaan tot de orde van de dag en voortgaan op de doodlopende weg van de laatste dertig, veertig jaar. De toekomst-agenda van de Solidaire Stad houdt in dat we met elkaar, met iedereen, gaan werken aan een stad die daadwerkelijk zorgt voor haar inwoners en kiest voor een economische basis die werkelijk sociaal, groen en duurzaam is. Dus geen opzichtige 'greenwashing' meer, maar beleid dat van onderop vorm krijgt en uitgaat van het idee dat iedere inwoner van Amsterdam recht heeft op een menswaardig bestaan.

De solidaire stad

In 2025 is Amsterdam 750 jaar. Dat gaat groots gevierd worden, uiteraard. Maar wat vieren we eigenlijk?

Deze week had ik het hierover met een vriendin, en zij hieldde het dominante narratief van Amsterdam als tolerante stad. 'De enige context waarin de term tolerantie geoorloofd is, is als het gaat om voeding,' zei ze. Die theorie deel ik. 'Solidair' is behalve een beter woord ook een beter streven.

In essentie is een stad een welkome plek voor iedereen die er woont en voor iedereen die er wil wonen. Op dit moment worden de grootste investeringen, ontwikkelingen en projecten gerealiseerd voor toekomstige bewoners en niet voor de Amsterdammers die al in de stad wonen.

De Solidaire Stad is er één waar huisvesting als universeel mensenrecht wordt gewaarborgd en niet wordt vermarkt tot winstgevend stenen. De Solidaire Stad houdt publieke voorzieningen als schoon drinkwater, afvalverwerking en groenstructuren toegankelijk voor al haar bewoners. De Solidaire Stad beschermt haar biodiversiteit in de breedste zin van het woord. De Solidaire Stad investeert minstens net zoveel in haar huidige bewoners als in de toekomstige. De Solidaire Stad investeert minstens net zoveel in oude stenen als in nieuwe.

In de huidige stad lijken nieuwbouw en hoogbouw heilige gralen, ten koste van het dna van onze stad en haar buurten. En urgent: ten koste van het welzijn van de Amsterdammers. Onder het mom van de verdichtingsopgave, wat een moeilijk woord is voor 'bijbouwen', dendert de bouwagressie van wijk naar wijk. Je gaat bijna geloven dat nieuwe en vaak dure huizen voor wie eventueel naar de stad wil verhuizen voorrang verdienen boven de huidige bewoners en de huidige huizen, die recht hebben op onderhoud en behoud. Net zoals corporaties met hun 'grootschalige renovaties' eigenlijk bedoelen 'achterstallig onderhoud eindelijk aanpakken en uw huur verhogen, mocht u al een terugkeergarantie krijgen.'

Natuurlijk zijn veranderingen en sociale verschuivingen inherent aan een stad. Maar dat is hier niet het geval. Er vindt op dit moment een grote schoonmaak plaats, waarbij alles wat kwetsbaar is uit de stad moet worden verwijderd. Van dak- en thuislozen tot thuiswonende dertigers en veertigers tot eenoudergezinnen tot huishoudens met lage inkomens en ga zo maar door. Een stad is zo rijk als dat zij zorgt voor haar kwetsbaarste bewoners.

'Kwetsbaar' is nóg zo'n ingewikkelde term. De mensen die daarmee worden bedoeld in mijn buurt zijn dezelfde mensen die tijdens de pandemie de grootste kracht uitstralen en uitdragen naar andere bewoners die net als zij genadeloos hard worden geraakt. Hulp en zorg worden hier georganiseerd langs de lijnen van menselijkheid en liefde. Onze stad is niks zonder deze solidariteitsnetwerken.

Ik hoop dat we over vijf jaar vieren hoe rijk onze solidariteit is. En niet hoe duur ons vastgoed is geworden. Want dan zijn we onherstelbaar arm.

Amsterdamse woonsituatie

Geachte raadsleden,
FNV Lokaal Amsterdam maakt zich zorgen over de Amsterdamse woonsituatie. Het nijpend tekort aan betaalbare en goe-de huisvesting raakt direct het belang van onze leden. Met deze brief doen wij een appèl op de Amsterdamse gemeenteraad.

Onze analyse
Het voortdurend onttrekken door verkoop en liberalisatie van sociale huurwoningen heeft de wachtlijsten en de inschrijfduur in Amsterdam tot grote hoogte doen stijgen. Het is een gevolg van jarenlang beleid om de sociale woningvoorraad uit te hollen. Duizenden sociale huurwoningen zijn verkocht, vele zijn bij leegkomen enorm in huur gestegen en boven de liberalisatiegrens (€751 per maand in 2021) gekomen. Nieuwbouw van sociale huurwoningen vond slechts mondjesmaat plaats en als deze plaats had, dan waren/zijn het vooral 'kleine woningen.'

In Amsterdam is het aantal sociale huurwoningen in corporatiebezit met een werkelijke sociale huur in de afgelopen vijf jaar met ruim tienduizend afgenomen. Was het aantal per 1 januari 2015 nog 170.665, deze is per 1 januari 2020 (meest recente cijfers AFWC) gedaald naar iets meer dan 160.000. De gemeente en Amsterdamse wooncorporaties proberen dit aantal te verbloemen en het aantal wat draaglijker te maken door ruim 5.000 woningen met een huur veel hoger dan de liberalisatiegrens mee te tellen omdat deze een 'sociale status' hebben, de zgn. middenhuurwoningen. Ruim 235.000 Amsterdamse huishoudens komen op grond van hun inkomenspositie in aanmerking voor een sociale huurwoning, volgens berekeningen van het onderzoek 'Wonen in Amsterdam 2019'. De omvang van de 'doelgroep' is nog veel hoger omdat o.a. thuiswonende kinderen, bewoners van niet zelfstandige woningen en daklozen niet worden meegeteld.

Het forse tekort aan woningen met een betaalbare huur leidt tot een enorm aantal 'actief woningzoekenden', ruim 55.000 in Amsterdam (al meermaals aangegeven: een Johan Cruijff Arena vol). Voor elke woning die leeg komt, reageren gemiddeld 271 mensen, zij vormen een rij van mensen die de lengte van een voetbalveld overtreffen.

Onze kritiek
In dit licht zijn de afspraken die de gemeente met de wooncorporaties hebben gemaakt volstrekt onvoldoende. De Amsterdamse wooncorporaties mogen volgens de gemeente doorgaan met de verkoop en het liberaliseren van sociale huurwoningen als men maar jaarlijks gemiddeld 2.500 sociale huurwoningen bij bouwt. Gemiddeld komt het slechts neer op het jaarlijks toevoegen van 750 woningen aan de sociale woningvoorraad. Gelet op de enorme wachtlijsten en de omvang van het aantal huishoudens die in aanmerking komen voor een sociale huurwoning is dat ontoereikend en biedt het de woningzoekende in Amsterdam onvoldoende perspectief.

Wat heeft FNV tot nu toe gedaan
FNV Lokaal Amsterdam is actief betrokken en dus solidair met de actiegroep 'Niet Te Koop.' Wekelijks voeren we, met deze actiegroep, actie om tot de stop op de verkoop van sociale huurwoningen in Amsterdam te komen. Daarbij werken we samen met andere huurdersorganisaties. Daarnaast heeft de FNV in het ledenparlement een motie aangenomen tegen de verhuurdersheffing.

- FNV Lokaal Amsterdam eist**
- Onmiddellijke verkoopstop van sociale huurwoningen
 - Stop op het liberaliseren van sociale huurwoningen
 - De bouw van sociale huurwoningen ter hand nemen

Kriterion loopt in de soep

Nu onze bioscoop en café gedegradeerd zijn tot een misplaatste afhaaltent doen we ons best om onze tijd toch zinnig te besteden. Onze medewerkers zullen zich de komende weken bezig houden met het maken van soep! Dit doen wij in samenwerking met Assadaaka Community. Een lokale stichting die zich inzet tegen armoede en eenzaamheid in Amsterdam-Oost. Door middel van praatgroepen, verjaardagsfeestjes, sportochtenden, beautydagen en maaltijden proberen zij de verbinding en zelfredzaamheid van de gemeenschap te versterken. Voor meer info: assadaaka.nl

De coördinatie van dit project loopt via het Rode Kruis. Zij zijn tijdens de coronacrisis gestart met voedselhulp i.s.m. lokale organisaties zoals Assadaaka. Bijdragen kan door middel van vrijwilligerswerk, hetzij via donatie van een maaltijd of geld. www.rodekruis.nl/campagnes/maaltijd-voor-een-ander

Veel liefs, Kriterion

Geluids-demonstratie voor Vrije Ruimte

Op 27 maart vanaf 12:00 uur organiseert Multi-Manifest een geluidsdemonstratie voor Vrije Ruimte buiten het centrum van Amsterdam.

Tijdens de 'Internationale Theaterdag' zal ruimte zijn voor optredens, kunst, muziek, cultuur en natuur. Om 20:30 uur is wereldwijd het 'Uur der Aarde'. Met creatieve acties wordt aandacht gevraagd voor de effecten van klimaatverandering.

Voor vragen, hulp of deelname mail naar: multimanifest@gmail.com Kijk voor meer informatie op: www.multimanifest.info

Docu/Film Tip Top 5	
This tip top 5 - the IFFR editon - has been created by Dalis Robinson.	
	The North Wind <u>Director:</u> Renata Litvinova <u>Release:</u> 2021 <u>Topic:</u> Gothic fantasy, romance <u>Watch:</u> IFFR June 2021
What starts as a romance story between Benedict and his fiancée, Fanny, rapidly turns into misfortune for him and his family with her sudden death. Benedict's mother and matriarch of the Northern clan, Margarita, is stuck in between harsh reality, the magic of the 13th or 25th hour, and the curse lingering over them since Fanny's passing.	
	Bipolar <u>Director:</u> Queena Li <u>Release:</u> 2021 <u>Topic:</u> Road movie, identity <u>Watch:</u> IFFR June 2021
After a loss and feeling like she's losing her mind, a young woman winds up in the Tibetan capital of Lhasa. Her encounter with a rainbow lobster gives her a sense of purpose and a companion. She takes the lobster to free it, bumping into histrionic characters that allow her to forget but also confront many of the feelings burdening her.	
	Er is een geest van mij <u>Director:</u> Mateo Vega <u>Release:</u> 2021 <u>Topic:</u> Autobiographical, mourning <u>Watch:</u> IFFR June 2021
This short film presents a dream-like succession of events between Amsterdam, Washington D.C., New York, and Lima. Accompanied by a Spanish and Dutch poem, the film conveys the director's mourning of all his past selves and notions of how the world works throughout his adulthood experiences, leading to an "eroded youth," in the director's words.	
	As We Like It <u>Director:</u> Chen Hung-i, Muni Wei <u>Release:</u> 2021 <u>Topic:</u> Shakespeare adaptation, love <u>Watch:</u> IFFR June 2021
A twist on Shakespeare's play from 1603, set in a futuristic and cartoonish Taipei and with an all-female cast, as a modern redemption on when women were banned from stage. Rosalind and Orlando find themselves in a quest for the duke, in a Wi-Fi free zone, while Rosalind is disguised as a man, pretending to be Rosalind's twin brother.	
	Feast <u>Director:</u> Tim Leyendekker <u>Release:</u> 2021 <u>Topic:</u> Groningen HIV case from the early 2000s <u>Watch:</u> IFFR June 2021
Tim Leyendekker's first feature alludes to Plato's Feast Symposium by collecting seven vignettes in a documentary style of all varying perspectives surrounding the Infamous Groningen HIV case. In these, the parties' main organizer, the persecutors, the participants, and others get to expose their take on the series of crimes lambasted by Dutch media.	

Towards unlearning growth

Climate change has been ringing alarm bells for decades now, and it finally features high on the agenda. Two of the world's biggest economies, the EU and the U.S., have announced ambitious green deals, though they will inevitably fall short of what is necessary to really fight climate change. These deals rely greatly on technological fixes and efficiency improvements, which though necessary also distract us from the real issue: what is needed is a complete overhaul of our economies, and the implementation of a new economic system that does not depend on growth. Biofuels come to mind here. Not only is their sustainability seriously questioned, but they have also sparked land-grabs and displacement in the global South, led to increases in food prices, and acted as a complementary fuel rather than substitute, thus leading to maintained or increased consumption.

The devastating effects of global warming are felt unevenly throughout the world, with the Global South suffering more, and the North polluting more. But this is a problem that knows no borders, and sooner or later it will reach us all. What has become clear is that it cannot be resolved solely with a 'techno-fix', despite what green capitalism's most passionate defenders may say. As it turns out, even renewables are costly in terms of resources such as water or metals, both of which have associated social and environmental costs that are unloaded onto the world's poorest nations, in a clear exercise of what professor Dr. Olúfúmi O. Táíwò terms 'climate colonialism'. Moreover, there is an inherent contradiction in the very idea of 'green capitalism' because capitalism necessarily requires the continuous expansion of production to maintain itself, with associated increases in the use of resources. The search for profit and the drive to accumulate translate into a strong dependency on growth. So even if we manage to consume resources more efficiently, the truth of the matter is that it will not be enough: we have to consume much less. Growth and sustainability are incompatible.

We need to fundamentally change the way we understand the health of our economies, moving away from quantitative indicators

The degrowth movement is developing as a counter-paradigm to a society solely focused on economic growth. And as the attention for this movement as a critique on the way we structure our society is growing, it is naturally influencing an increasing number of areas within society. As "Schooling the World - The White Man's Last Burden", a documentary by American filmmaker Carol Black, shows us, our so-called system of education is teaching people to become elements in the capitalist system. That is why the degrowth movement has also inspired teachers, educators and trainers to incorporate elements of this movement into their field.

We have to consume much less. Growth and sustainability are incompatible.

In this context, the idea of degrowth is an interesting avenue for research. Degrowth began to be discussed in France in the 1970s, with thinkers such as Serge Latouche, Mauro Bonaiuti, Jacques Grinevald, François Schneider and Pierre Rabhi

Inclusiviteit is ook niet alles

Soms is het fijn als iemand met enige distantie kan reflecteren op wat er in jouw naaste omgeving gebeurt. Daarom vroegen wij Fatima Faïd, gemeenteraadslid in Den Haag, haar onge-zouten mening te geven over de hoofdstedelijke politiek

MG: Kun je iets over jezelf vertellen?

FF: Ik kom uit een heel links nest. Mijn vader was lid van het FLN, dat in Algerije tegen de Franse kolonisator vocht. En mijn moeder kwam uit het Portugese verzet tegen dictator Salazar, een regelrechte nazi die banden had met Hitler-Duitsland.

MG: Je zit in de gemeenteraad van Den Haag voor de Haagse Stadspartij. Kun je iets over die partij vertellen?

FF: De Stadspartij is voortgekomen uit de lokale krakersscene. De partij zet zich in voor democratisering en voor een groene, sociale en creatieve stad. Momenteel heeft de partij drie zetels in de Haagse gemeenteraad.

MG: De Haagse Stadspartij is ook een behoorlijk 'witte' partij. Jij bent zelf half-Algerijns en jouw dochter is zwart. Vind je het geen probleem dat de partij niet 'inclusiever' is?

FF: Jawel, en ik doe ook erg mijn best om meer mensen van kleur bij de partij te halen. Maar ik vind niet dat je huidskleur in de politiek allesbepalend moet zijn, hoe belangrijk het thema van inclusiviteit en anti-discriminatie ook is. In 2017 stond ik achter Sylvana Simons tweede op de lijst voor de Tweede Kamerverkiezingen van Artikel 1 (nu Bij1), en van de zomer heb ik nog meegeholpen een grote Black Lives Matter-manifestatie te organiseren, hier op het Malieveld in Den Haag. Uiteindelijk weegt voor mij echter het zwaarst waar je politiek precies staat.

MG: In Amsterdam is Touria Meliani namens GroenLinks wethouder van (onder meer) cultuur. Zij zet zich heel erg in voor cultuurspreiding en diversiteit. Maar er is ook kritiek, omdat het er soms op lijkt dat dat nog het enige is dat telt. En haar plan om de Meervaat een nieuw onderkomen te geven in het water van de Sloterplas is bij veel mensen in slechte aarde gevallen.

Toch wordt ze daarin juist gesteund door activisten van kleur, die hierin een prestige-object zien dat de hele buurt omhoog kan trekken.

FF: Ik ben niet op de hoogte van dit plan, dus ik kan er ook niet veel over zeggen. Maar in het algemeen is het zo dat mensen van kleur, met name van de tweede generatie, de neiging hebben om het in de maatschappelijke discussie voor elkaar op te nemen. Dat is ook normaal. We moeten daar niet zo moeilijk over doen, ze zijn bezig met een inhaalslag. Ik vind alleen niet dat we altijd maar braaf moeten steunen waar een bestuurder van kleur mee komt, want ook zij kan natuurlijk de verkeerde keuzes maken.

MG: Hoe kijk jij aan tegen de nadruk die in Amsterdam wordt gelegd op de gemeentelijke autonomie?

FF: In principe vind ik dat heel goed. Ik verbaas me er alleen een beetje over dat dat (in Amsterdam) bij GroenLinks vandaan komt. Natuurlijk is Rutger Groot-Wassink veel linkser dan Jesse Klaver, maar ze vertegenwoordigen wel allebei dezelfde partij. Ik vind het heel belangrijk dat de Stadspartij echt een lokale partij is, net zoals bijvoorbeeld Barcelona en Comu (de partij van Ada Colau) in Barcelona.

MG: Tot slot: zie jij jezelf nog wel eens wethouder worden, of in een andere bestuurlijke functie?

FF: Nee, dat kan ik me eerlijk gezegd niet zo goed voorstellen. Ik ben van huis uit activist en anarchist, en dat verhoudt zich toch slecht met een positie van macht. Ik vind het zo nu en dan al moeilijk genoeg om binnen de regels van de gemeentelijke democratie te opereren. Misschien dat ik ooit nog wel eens de overstap zal maken naar een functie waarin ik verantwoordelijkheid draag en een organisatie moet besturen, maar niet als wethouder.

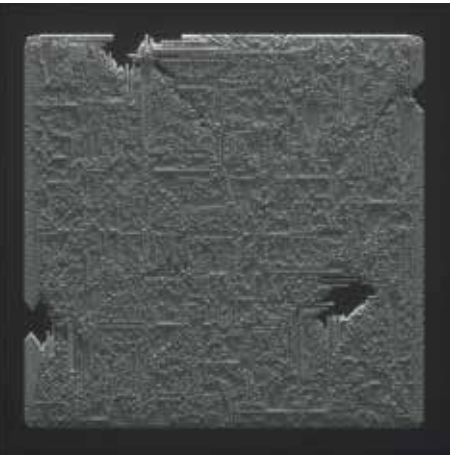
Amsterdam Alternative membership

amsterdamalternative.nl/join

students to bring their own topics into class. Lecturer C.F. Rammelt, who teaches the course on degrowth at the University of Amsterdam, states his method is based on four principles: reflectiveness, creativity (specifically in terms of self-determination), diversity, and cooperation. An interesting issue within this debate is the use of assessment to practice degrowth, as the current grading milieu shows the enduring focus on growth within our society by continuously quantifying students' progress. In addition, it contributes to an environment of competition rather than cooperation. Some teachers currently practice degrowth in their assessment by

always passing every student and others let students have a say in their final grade. However, lecturers discuss the struggle with the University with regards to changing the rules for grading.

The unsolved issue of assessment makes the constant tension with neoliberal institutions painfully clear: growth and performance as the end goal still guide all rules, regulations and institutions. In much the same way, growth is the ultimate parameter by which we evaluate the 'health' of our economy. According to the degrowth perspective, we could do much better without this arbitrary parameter.

MUSIC TIP TOP 6	
Picked with care but you can do the judging yourself. Tips and links to releases are always welcome, mail to: music@amsterdamalternative.nl. Amsterdam Alternative can be found on Spotify and Soundcloud, both links are at the top right of our website.	
 Peerte Trunt Gemoed 21-1/4 Sadxaz. QqQqQq. Zapluip. Jukizumutio. Basserk Records	 Sleaford Mods Spare Ribs
Peerte Trunt Gemoed 21-1/4 <u>Label:</u> Basserk Records <u>Release date:</u> 02-2021 <u>Genre:</u> Electronica <u>Format:</u> Digital	Sleaford Mods Spare Ribs <u>Label:</u> Rough Trade <u>Release date:</u> 01-2021 <u>Genre:</u> Hip-hop, Electronic, Punk <u>Format:</u> Digital, Vinyl
 Malvae Amazonas	 The Bug & Dis Fig In Blue
Malvae Amazonas <u>Label:</u> no label <u>Release date:</u> 4-12-2020 <u>Genre:</u> Bass, Future beats, Electronic <u>Format:</u> Digital	The Bug & Dis Fig In Blue <u>Label:</u> Huperdub <u>Release date:</u> 17-11-2020 <u>Genre:</u> Electronic dub, Zoned soul <u>Format:</u> Digital, Vinyl, CD, Cassette
 Ital tek Outland	 Morphology Horta Proxima
Ital tek Outland <u>Label:</u> Planet Mu <u>Release date:</u> 01-05-2020 <u>Genre:</u> Bass, Electronic <u>Format:</u> Digital, Vinyl	Morphology Horta Proxima <u>Label:</u> Firescope Records <u>Release date:</u> 05-10-2020 <u>Genre:</u> Electronica, IDM, Techno <u>Format:</u> Digital, Vinyl, CD

#Nietmijnschuld blijft actievoeren

Afgelopen weken heeft #Nietmijnschuld weer actie gevoerd in heel Nederland. Het blijft belangrijk duidelijk te maken met welke problemen studenten door het leenstelsel te maken krijgen. Daarom hebben we in meerdere plaatsen onze boodschap met stoepkrijt-spray verspreid.

Schuldenstelsel

Voor wie ons nog niet kent: #Nietmijn-schuld is de campagne vanuit FNV Young & United en de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb). Wij eisen dat het mogelijk wordt om te kunnen studeren zonder een studieschuld! Daarom blijven wij druk zetten in aanloop naar de Tweede Kamer-verkiezingen.

Het is duidelijk dat nu alleen nog de VVD dit leenstelsel steunt, of beter gezegd dit *schuldenstelsel*. Verder is het duidelijk dat de meeste partijen weliswaar hebben nagedacht over studenten en onderwijs, maar dat zij nog lang niet altijd concrete plannen hebben. Voor studenten die nu wel al een studieschuld hebben opgebouwd zijn een terugkeer naar de voormalige basisbeurs of vouchers bij afstuderen als druppels op een gloeiende plaat. Hetzelfde geldt voor het invoeren van een progressiever belastingstelsel. Dit moet anders.

Drie eisen

De halvering van het collegegeld voor volgend studiejaar is een klein lichtpunt. Maar vergeet niet dat er meer kosten zijn. Denk aan boeken, OV, inkt om te printen, huur, boodschappen. De studieschuld blijft stijgen wanneer er alleen geleend kan worden om te kunnen studeren. Daarom herhaal ik hier de drie eisen van de #Nietmijnschuld0campagne om schuldenvrij studeren mogelijk te maken:

- Een universele basisbeurs voor iedereen die studeert**
- Compensatie voor de studenten die noodgedwongen een lening zijn aangaan**
- Geen verdere uitholling van de onderwijsbegroting**

Alternatief

Afgelopen zomer hebben wij op de Dag van het Alternatief voorgesteld om een basisbeurs in te voeren van 800 euro per

Amsterdam

In het Amsterdamse Begrotingsakkoord van 2020, getiteld “Samen Sterker uit de Crisis,” werden studenten en onderwijs zowaar wel nog benoemd. Dit coalitieakkoord tussen Groen Links, D66, PvdA en de SP belooft startersbeurzen voor afgestudeerden om werkervaring op te doen. Ook belooft het plan scholingsvouchers en cofinanciering voor om- en bijscholing. Dit is echter niet wat van belang is voor de mensen die nu al studeren en geld lenen met het doel om die ene studie goed af te kunnen ronden.

Het is door de coronacrisis alleen maar duidelijker geworden dat studenten en jongeren meer geholpen moeten worden. Anders neemt de ongelijkheid nog verder toe. Wanneer (bij)banen verdwijnen en gesuggereerd wordt dat studenten extra geld kunnen bijlenen via DUO (lees: de studieschuld vergroten) dan blijkt er helemaal geen rekening wordt gehouden met de toekomst van de nieuwe generatie. Een generatie waarin de Amsterdamse studenten die bijvoorbeeld werkzaam waren in de toerisme- of de horecasector de dupe zijn geworden van de coronacrisis.

Naast het delen van de petitie kun je ook actief worden in het actiecomité van Amsterdam of van andere studentensteden door een email te sturen naar naar info@nietmijnschuld.nl

#Nietmijnschuld is te volgen via sociale media en de website, waar de petitie getekend kan worden: www.nietmijnschuld.nl/petitie

Vrij Beton Samen in actie voor nieuwe vrijplaatsen, permanent en in collectief eigendom

In januari 2019 ging middels een publieke discussie in het Vrijpaleis dit - toen nog naamloze - project van start. Die avond presenteerde ik (Ivo Schmetz) voor het eerst onze plannen om onder de paraplu van Amsterdam Alternative te gaan strijden voor nieuwe vrije ruimte. We zijn inmiddels twee jaar en vele stappen verder. Vrij Beton is de naam van het project en vanaf vandaag schreeuwen we het van de daken: Sluit je aan bij Amsterdam Alternative en steun Vrij Beton!

Oorsprong

Voor mij persoonlijk begint dit verhaal in het najaar van 1997. Vers afgestudeerd van de kunstacademie ging ik naar Amsterdam, op zoek naar nieuw avontuur. Na lang zoeken vond ik een klein kamertje in Oost. Onderhuur uiteraard, van een gast, die twee maanden na mijn intrek een maand of drie zijn zwarte centjes niet op kwam halen omdat hij in de bak zat. Een paar maanden later kwam ik in contact met een jongen die vroeg of ik mee wilde helpen het nabij gelegen Anna en Maria paviljoen van het OLVG ziekenhuis te kraken. Ik had geen ervaring maar mijn enthousiasme was groot. 7 Juni 1998 werd de dag waarop de koevoet tussen de deur ging. Plotsklaps hadden we een zee aan ruimte tot onze beschikking. Een afgeragd gebouw dat we vulden met woonruimtes, ateliers, veganistische keukens, expositieruimte, vluchtelingen opvang en een illegale maar razend populaire club. Een onvergetelijke tijd! In het najaar van 1999 werd het avontuur na dik een jaar helaas afgebroken: ontruiming!

Mijn atelier in 1998, in het OLVG

De ontruiming was echter niet einde verhaal want op zondag 14 november 1999 breken we met een grote groep (deels dezelfde) mensen de deur open van de oude film academie op de Overtoom. Het begin van de OT301. Het pand is ideaal om datgene waar we in het OLVG aan waren begonnen voort te zetten. Een nieuwe energie stroomt meteen door de koude gangen en verlaten ruimtes van het pand. Als na een paar weken blijkt dat we voorlopig kunnen blijven gaan de handen uit de mouwen. Naast publieke ruimtes zoals een concertzaal, bioscoop en veganistische keukens komen er woon- en werkruimtes voor kunstenaars, muzikanten en andere vrijbuiters. In 2006 lukt het ons om - na lange onderhandelingen - het pand van de gemeente te kopen. Vanaf dat moment zijn wij (Vereniging EHBK) de eigenaar. Collectief eigendom! Samen zijn we verantwoordelijk, samen zijn we de baas.

Aan een lange periode van onzekerheid komt een einde. De OT301 gaat nooit meer weg. Onze inzet en doorzettingsvermogen is beloofd.

De kraak van de OT301

Amsterdam Alternative

In 2015 kom ik op een aantal bijeenkomsten met vertegenwoordigers van andere vrijplaatsen. De inzet van de bijeenkomsten is het aanwakken van meer solidariteit tussen de initiatieven, en het delen van kennis en ervaring. Na een aantal vergaderingen wordt het idee voor een collectief project geboren. We richten samen de vereniging Amsterdam Alternative op en beginnen vol goede moed aan onze eerste gratis krant. Een gezamenlijk medium om onze programma's te promoten, maar belangrijker nog, om de stem van ‘vrij’ Amsterdam te versterken middels artikelen over huisvesting, cultuurbeleid, klimaat, activisme, vrijplaatsen, muziek, gender, politiek en andere voor ons relevante onderwerpen.

Inmiddels zijn we zes jaar verder en is Amsterdam Alternative meer dan een gratis tweemaandelijks krant. We organiseren *events*, discussie avonden, een leesgroep en zijn net van start gegaan met de AA Academy en het collectief eigendom project Vrij Beton. Het collectief van vrijwilligers groeit en wordt steeds sterker. Meer mensen, meer goede ideeën, meer energie. Er ontstaat een nieuwe collectieve kracht. Een beweging die we gaan gebruiken om nieuwe vrije ruimte te realiseren. Ruimte voor experimenten en afwijkende concepten die niet passen in het huidige commerciële circuit, omdat ze niet worden gedreven door het maken van winst.

Noodzaak

Sinds 2010 is kraken verboden en wordt vrije ruimte, indien mogelijk opgedoekt voor hotels of nutteloze leegstand. We moeten het doen met de overgebleven parels uit vervlogen tijden. Niks mis met die panden - in tegendeel - maar er is ook

behoefte aan nieuwe panden en nieuwe initiatieven. De door de gemeente mogelijk gemaakte broedplaatsen zijn niet genoeg. Dat zijn prima plekken voor kunstenaars/creatieven die op zoek zijn naar betaalbare individuele werkruimte maar een broedplaats heeft niks te maken met vrije ruimte of collectief eigendom. Het broedplaatsenbeleid is vaak gemeentelijk gereedschap om het gentrificatie proces te versnellen. In het coalitie akkoord van ons huidige zogenaamd zeer linkse stadsbestuur wordt geschreven dat Amsterdam uniek is vanwege haar lange traditie van tegencultuur en dat daarom de rafelranden beschermd moeten worden. Een mooi omschreven belofte maar helaas zijn het loze woorden. Zelfs het onlangs gepubliceerde document genaamd ‘Expeditie vrije ruimte’ biedt weinig hoop op een visie voor de lange termijn. Doekjes voor het bloeden. Amsterdam heeft haar pijlen gericht op de creatieve industrie. Juist, industrie. Er zit niet meer in de koker der ideeën dan ondernemen, ondernemen, ondernemen. Onze stad is een plek waar het geld regeert. De rafelrand is een verloren zaak. Tenzij wij zelf gehoor geven aan de noodzaak om te strijden voor vrije ruimte.

Actie

Laten we wel duidelijk zijn. Amsterdam Alternative (en Vrij Beton) is geen anti beweging. We zijn een pro beweging. Pro diversiteit, pro inclusiviteit, pro vrijheid, pro solidariteit, pro klimaat en ga zo maar door. Alles vóór een wenselijke toekomst voor iedereen. Vrij Beton = vastgoed in Amsterdam uit de wurggreep van het neo-liberale systeem bevrijden. Ruimte voor vrijplaatsen en de alternatieve scene van

Vrij Beton campaign preview

Created by 310k.nl / Photography by Leon Hendrickx // Location Framer Framed

Geen verbod maar verplichting

Wat ik heb meegemaakt was fantastisch en heeft me gevormd. Eerst het OLVG, daarna de OT301 maar ook vele avonturen in Pakhuis Afrika, ADM, Entrepotdok, Repetitiehuis en vele andere toffe kraakpanden waar *events* en bijeenkomsten werden georganiseerd. ‘Vrij Beton’ lijkt in veel opzichten op het gedachtengoed van de panden die zijn voortgekomen uit de kraakscene. Het is echter belangrijk om te beseffen dat ons initiatief niet louter een vervanging is van datgene wat officieel niet meer mag. De wereld en de wet zijn veranderd, dat moeten we accepteren, verandering is onvermijdelijk en niet louter negatief. Maar we hoeven ons niet neer te leggen bij elke beslissing van bovenaf. Persoonlijk zou ik zelfs willen pleiten voor het tegenover gestelde van een kraakverbod. Yes, een verplichting om tussen je 18e en 23e minimaal één jaar in een kraakpand of vrijplaats te wonen. Klinkt absurd misschien, zeker in de oren van mensen die een negatief beeld van krakers hebben, maar ik ben ervan overtuigd dat er in dat jaar een hoop lessen worden geleerd. Het opzetten van een horizontale, democratische organisatiestructuur, taakverde-

Geïnteresseerd / meehelpen / doneren / lid worden / meer info?
www.amsterdamalternative.nl
vrijbeton@amsterdamalternative.nl

Data-socialisme nu!

Artificial Intelligence kan een groot deel van de wereldproblemen oplossen, en iedereen lijkt dat nu ook te willen. Grote bedrijven beter laten produceren door minder uit te geven? Staten die energieverbruik, welzijn, verkeer en veiligheid beter beheeren? Artsen die kanker verslaan? Nepnieuws bestrijden? Wie wil dat nou niet? Het kan allemaal met AI! Het probleem is echter dat slechts een handvol bedrijven AI-systemen kunnen maken: voornamelijk Amerikaanse (Google, Facebook, Amazon en Microsoft), maar voor een deel ook Chinese (Alibaba, JD en Tencent). Zij zijn degenen die toegang hebben tot gegevens die al bijna tien jaar worden gebruikt om Deep Learning te verfijnen. Dat betekent: machines trainen aan de hand van de beslissingen van mensen. Wij zijn allemaal – staten, bedrijven, individuen – overgeleverd aan deze bedrijven.

01010101010101010101010010101010010101010101010101
110101D10101010101001010010100101010100000100111111
1101010010101001001010100100100100010011111111010101
0101010010101010010101001010010100101001010101010010
100000000000000100110101001010101010101010101010010
11101111111100101001010101001S1010010101010010101001
01010010100101010100110110010101010101001001001010
1101000010101110101010010010100100010110011010010101
0100101001010101001010100101010010100101010010101

Wat kunnen we daartegen doen?
Om geloofwaardig en effectief te zijn, zal de linkse agenda een groot obstakel moeten zien te overwinnen: het afnemende vertrouwen van de burgers in de staat als hun belangenbehartiger. Sinds de toeslagenaffaire is duidelijk geworden hoe rampzalig de overheid zijn burgers behandelt – niet langer als Meester/Slaaf, maar als Jager/Prooi.

Nog meer data overhandigen aan staatsinstellingen die toch al gedijen op excessief toezicht, zal dat vertrouwen niet herstellen. Bovendien is er het probleem dat die gegevens kunnen worden gebruikt voor door de staat goedgekeurde social engineering, ook wel bekend als ‘nudging’ of ‘gedragsverandering.’ Het verstrekken van nog meer gegevens aan overheidsinstellingen zal alleen maar de ‘deep state’-samenzweringstheorieën van extreem-rechte groepen voeden.

De linkse data-activist moet dus niet aarzelen ambitieuze politieke hervormingen voor te stellen die passen bij een nieuw regime voor gegevensbeheer. Hierbij moet openlijk worden onderkend dat de meest betekenisvolle schaal waarop een radicale verandering in de democratisch-politieke cultuur van vandaag kan plaatsvinden niet die van de natiestaat is, zoals sommigen op links en rechts geneigd zijn te denken, maar die van de stad.

De stad is een symbool van naar buiten gericht kosmopolitisme – een krachtig antwoord op de homogeniteit en het benauwde nationale karakter van de natiestaat. Tegenwoordig is de stad de enige plek waar zinvolle democratische controle nog steeds levensvatbaar is.

Van transport tot voedselbezorging, van accommodatie tot energieverbruik – de stad speelt tevens een prominente rol in de manier waarop digitale technologieën ons leven binnendringen. Dat de stad het primaire doelwit is van big-tech is dan ook geen toeval: als deze bedrijven erin slagen

De republiek Amsterdam

Amsterdam gaat een eigen koers varen ter bescherming van de sociale huurwoningen. Het beleid van de regering was in de achter ons liggende jaren steeds meer gericht op het afremmen van de sociale woningbouw, ten gunste van koopwoningen. Koopwoningen zijn immers gunstig voor de banken, die verdienen aan de hypotheek, en het maakt de kopers afhankelijk, door hun torenhoge schulden.

Voor velen lijkt het mooi om een eigen huis te bezitten, maar vaak gaat het slechts om schijnbezit en is de status vals, omdat het huis in werkelijkheid van de bank is. De eigenhuizenbezitters zijn in de dorpen en steden van ons land degenen met de hoogste schulden, en hun afhankelijkheid van hun werkgever is groot. Het is bekribbelen op de gezinsuitgaven om de hypotheek te kunnen betalen, en als er een kink in de kabel komt door het ontslag van een van beide werkende partners of door een echtscheiding, zitten ze gelijk diep in de problemen. Ook de gevolgen van de corona-pandemie laten zich al voelen bij de hypotheekhouders.

Het regeringsbeleid, met de opgelegde maatregel van een verhuurdersheffing voor de woningcorporaties, heeft ertoe geleid dat die hun woningbezit verkwan-selen, onder het motto dat er geld vrijgemaakt moet worden voor de bouw van nieuwe woningen. Dat daarbij, vooral in de grote steden, vaak de beste woningen en benedenhuizen met een tuintje in de verkoop worden gedaan is maar al te zichtbaar. Woningen, die voor een groot deel geschikt zijn voor ouderenhuisvesting, gaan op die manier naar jonge mensen die nog best een trapje kunnen lopen. Het regeringsbeleid heeft catastrofale gevolgen voor de sociale woningbouw, en terecht is daar veel verzet tegen en worden er veel acties tegen gevoerd.

alles moet echter vergezeld gaan van een robuuste en proactieve industriële strategie, die het Europese talent dat in overvloed aanwezig is op de universiteiten in staat stelt om AI-systemen te bouwen ten behoeve van de gemeenschap.

Wat in het geval van een stad als Barcelona echter wel heeft geholpen, was het creëren van ‘technologische soevereiniteit.’

Geen enkele stad kan concurreren met de rekenkracht van Google, Facebook of zelfs Uber, en waarschijnlijk ook geen enkele coalitie van steden. Dit is de reden dat het vermogen van steden om onafhankelijk en effectief beleid te voeren voortdurend wordt aangevallen. Wat in het geval van een stad als Barcelona echter wel heeft geholpen, was het creëren van ‘technologische soevereiniteit.’ Dat wil zeggen dat burgers de mogelijkheid moeten krijgen om zeggenschap te hebben over de manier waarop het vergaren van hun data in zijn werk gaat.

In de randstad en vooral in de grote steden heeft de woningnood intussen tot grote problemen geleid en wordt het knelpunt steeds meer naar de sociale huurwoningen verlegd.

De Amsterdamse wethouder Laurens Ivens (SP) heeft daarom een nieuw plan gelanceerd, dat dwars ingaat tegen het regeringsbeleid. De gemeente Amsterdam gaat huurwoningen kopen van de woningcorporaties, om die als sociale huurwoningen te kunnen behouden. Dit is een belangrijke stap om de afkalking van het aantal woningen in deze sector een halt toe te roepen. Natuurlijk kent dit voorstel nog wat haken en ogen. Wij eisen dat de verkoop van sociale huurwoningen helemaal wordt stopgezet. Toch wordt hier wel een belangrijke stap gezet om de verkoop aan banden te leggen. Maar het is ook een belangrijk signaal dat laat zien dat Amsterdam schoon genoeg heeft van het regeringsbeleid. Het is een hart onder de riem van de huurders in hun strijd tegen de verkoop van sociale huurwoningen. De wethouder laat weten dat hij het eens is met de doelstellingen van hun acties, en hij neemt zelf initiatieven om veranderingen tot stand te brengen. Zijn plan zal de verkoop van sociale huurwoningen nog niet helemaal kunnen tegenhouden, want daarvoor is ook een veranderende houding van de woningcorporaties noodzakelijk. De druk op de corporaties dient daarom versterkt te worden. De gemeente geeft aan dat er een andere weg moet worden ingeslagen. Het is een stap die de Amsterdamse Republiek waardig is.

Roel Walraven (90), Amsterdams wethouder van 1982-1986, actief in de Huurdersvereniging Oud West en in 2016 een van de bezetters van Borgerstraat 73, een sociale huurwoning die Stadgenoot wilde verkopen.

Maar veel steden – helaas ook Amsterdam – hebben het juist over een andere boeg gooid en zijn gaan geloven in de beloften van meer efficiëntie (gegarandeerd door start-ups), meer creativiteit (gegenereerd door privé-hackathons) en meer transparantie (via open overheidsinitiatieven). Veel van deze initiatieven zorgen er echter voor dat, in plaats van dat de corruptie bij de overheid wordt aangepakt, sectoren verdwijnen die het eigenlijk best goed doen.

Wat zou het nuttig zijn als we het ‘recht op stad’ zouden herformuleren als een ‘recht op alle rechten.’ Omdat het alternatief het risico is dat digitale giganten ieder recht als een service zullen blijven definiëren die gratis is, zolang het voor hen mogelijk blijft om gegevens te verzamelen. Maar hoe denken de Europese landen het eens te kunnen worden over een thema als dit, als ze niet eens een gemeenschappelijke basis kunnen vinden voor hun belastingbeleid? Daarom is de keuze waar we voor staan kraakhelder: Europa zal sociaal zijn of haar geloofwaardigheid verliezen. Op naar een Europees data-socialisme!

In opstand voor het leven

In 2019 riep Amsterdam als eerste stad in Nederland een klimaatnoodtoestand uit. De Amsterdamse politiek erkent dus de ernst van de crisis van klimaat en ecologie. Maar doet ze ook wat nodig is om deze te bestrijden? Drie jaar na het aantreden van het college neemt Jelle de Graaf (Extinction Rebellion) het Amsterdamse klimaatbeleid onder de loep.

Wees eerlijk
Om de maatregelen van het college te beoordelen moeten we eerst kijken naar de staat van het klimaat, en die is desastreus. Eeuwen van kapitalisme en kolonialisme duwden de planeet naar de rand van de afgrond. De zesde massale uitstervingsgolf van planten en dieren is begonnen; veel soorten zijn voor altijd verdwenen, nog meer worden met uitsterven bedreigd. Het afgelopen jaar kende hittegolven, bosbranden, smeltende gletsjers, stormen en overstromingen. Ook de coronapandemie is een direct gevolg van massale ontbossing en onze verstoorde omgang met dieren.

De crisis van klimaat en ecologie zijn hier en nu. Over de hele wereld verliezen mensen hun leefomgeving, leefwijze en levens. Onderzoeken laten zien dat we nog maar een paar jaar hebben om onomkeerbare kantelpunten in klimaat- en ecologiesystemen tegen te houden en te voorkomen dat de wereld onleefbaar wordt.

In het klimaatakkoord van Parijs is afgesproken de opwarming van de aarde maximaal te beperken tot 2 graden Celsius, en te proberen onder de 1,5 graden te blijven. De doelstellingen om dat voor elkaar te krijgen zijn echter verre van bereikend. Op dit moment is de aarde door toedoen van de mens al met 1,1 graden opgewarmd. Als we zo doorgaan warmt zij tegen de vier graden op.

In het coalitieakkoord zegt het college een wezenlijke bijdrage te willen leveren aan het halen van de doelstellingen uit het klimaatakkoord van Parijs. Maar het klimaatpanel van de Verenigde Naties is helder: het Parijsakkoord is niet genoeg om de opwarming tot 1,5 of zelfs 2 graden te beperken. Klimaatneutraal in 2050 maakt een groot deel van de planeet onbewoonbaar. Waarom beperkt een progressieve stad zich tot de ontoereikende doelstellingen uit een internationaal politiek akkoord?

Het college wil dat Amsterdam in 2040 aardgasvrij is. Dit is jaren te laat. Ook de grootste

coalitiepartijen GroenLinks en D66 weten dit. In hun verkiezingsprogramma's pleitten zij voor aardgasvrij in 2030, maar nu lijken deze ambities als sneeuw voor de zon verdwenen.

Tot slot de *doughnut*-economie, een plan waar het college mee te koop loopt. Amsterdam wil in 2050 de eerste ‘doughnut-stad’ in de wereld zijn, een plek waar de economie zich binnen de grenzen van de planeet afspeelt. Dit is geen ambitie maar zou een absolute ondergrens moeten zijn. En waarom pas in 2050? De planetaire grenzen worden al jaren daarvoor overschreden.

De klimaatplannen van het college kleuren precies binnen de lijntjes van het Parijsakkoord. In de context van de crisis blijven de maatregelen gerommeld in de marge.

Opstand voor het Leven
Al decennia lang blijkt het politieke systeem niet in staat het leven op aarde te beschermen. Daarom komt Extinction Rebellion (XR) met burgerlijke ongehoorzaamheidsacties in opstand voor het leven.

Burgerlijke ongehoorzaamheid is een vorm van actie waarbij mensen hun vrijheid in gevaar brengen door doelbewust en vreedzaam de wet te overtreden om aandacht te vragen voor een maatschappelijk onrecht. Burgerlijke ongehoorzaamheid is een succesvol middel voor verandering. Het is in-

gezet in de strijd van de suffragettes voor vrouwenkiesrecht, de burgerrechtenbeweging in de Verenigde Staten in de jaren zestig, de anti-apartheidsstrijd in Zuid-Afrika en bij het vreedzaam omverwerpen van verschillende ondemocratische regimes.

In 2019 blokkeerde Extinction Rebellion de Amsterdamse Stadhouderskade en in 2020 blokkeerde het de Zuidas. Beide keren stelden honderden hun vrijheid in de waagschaal om aandacht te vragen voor het klimaat. Met de Lenterebellie, rond de Tweede Kamerverkiezingen en de formatie van een nieuw kabinet, komt Extinction Rebellion opnieuw in actie. Van 26 februari tot 16 april voert XR door het hele land corona-proof actie. Zij eist dat de overheid eerlijk is over de crisis van klimaat en ecologie en doet wat nodig is. Door massaal druk te zetten op de overheid dwingen we haar de ergste gevolgen van de klimaatcrisis af te wenden. **Doe je mee?**

Photos: Lente Rebellie Amsterdam, 2021
Door Catharina Gerritsen

Aanpak verkamering vooral gunstig voor speculanten

Het is al ruim vijftig jaar bekend dat veel mensen in Amsterdam willen wonen en dat er mede daardoor woningnood is. Hetzelfde geldt voor het feit dat er huisbazen zijn die gretig misbruik maken van de woningschaarste. Het College van Amsterdam wil meer grip krijgen op de wildgroei van een van de symptomen: verkamering. Maar creëert de gemeente met haar aanpak niet een gelegaliseerd monster?

Verkamering is het omzetten van een zelfstandige woonruimte in meerdere onzelfstandige eenheden. Bewoners delen een toilet en badkamer. Vaak worden gezinswoningen of kleine appartementen verkamerd tot flats met vier onzelfstandige wooneenheden. En niet alleen voor studentenkamers. We zien namelijk steeds meer dertigers op kamers wonen, omdat deze 'starters' geen enkele kans maken op een woonhuis of betaalbare huurwoning.

Quota
De gemeente probeert grip te krijgen op de situatie: vanaf 2020 is per buurt en zelfs per flat een verkamerquota opgelegd. Dit houdt in dat voor heel Amsterdam maximaal 13.404 vergunningen worden afgegeven. Ook mag een flat voor maximaal 20% verkamerd worden. In de praktijk echter levert de aanpak veel problemen op: elke huizenbezitter kan vrij gemakkelijk een vergunning aanvragen en in de regel is zo'n vergunning stempelwerk. Zo woont in mijn eigen flat een student in de keuken!

Een ander probleem is dat er niet getoetst wordt op leefbaarheid, of getoetst of de verkameringsvergunning niet in strijd is met de splitsingsakte van de Vereniging van Eigenaren (VVE). Hier komt bovenop dat het publicatiesysteem voor vergunningen niet goed functioneert (een probleem dat ook bij andere typen vergunningen speelt). Het kost een VVE daarom heel wat geld en aandacht als het achter de verkamerde situatie wil komen, laat staan als het deze ongedaan wil maken. Om dit te veranderen zou de gemeente bewoners actief moeten informeren over verkamering in de buurt en advies moeten geven over wat zij kunnen doen om de overlast te beperken.

Een ander probleem is dat er niet getoetst wordt op leefbaarheid, of getoetst of de verkameringsvergunning niet in strijd is met de splitsingsakte van de Vereniging van Eigenaren (VVE). Hier komt bovenop dat het publicatiesysteem voor vergunningen niet goed functioneert (een probleem dat ook bij andere typen vergunningen speelt). Het kost een VVE daarom heel wat geld en aandacht als het achter de verkamerde situatie wil komen, laat staan als het deze ongedaan wil maken. Om dit te veranderen zou de gemeente bewoners actief moeten informeren over verkamering in de buurt en advies moeten geven over wat zij kunnen doen om de overlast te beperken.

Leefbaarheid
Flats en woonwijken zijn kleine gemeenschappen. Een verkamerde woning trekt mensen aan die kortdurend wonen. Veel kamerverhuur is vaak slecht voor de sociale cohesie. Buren wisselen snel en zijn niet altijd op de hoogte van de geschreven en ongeschreven regels in zo'n gemeenschap. Buren die wel langere tijd op een plek wonen zorgen doorgaans meer voor hun omgeving, terwijl verkamering ertoe leidt dat mensen van elkaar vervreemd raken.

Wonen: van vast naar precair

Vroeger was een huurcontract voor onbepaalde tijd de norm, maar steeds vaker is huur precair: tijdelijk, onzeker, te duur. Inmiddels wordt bijna de helft van de particuliere huurvoorraad aangeboden via een tijdelijk contract. Een schrijnend tekort aan woningen, in combinatie met verkeerde politieke keuzes, hebben de flexibilisering van de huurmarkt in de hand gewerkt. Hoe is dit zo gekomen?

Leegstandswet
In 2010 werd de Wet Kraken en Leegstand ingevoerd. Door deze 'antikraakwet' werd kraken verboden. Als gevolg hiervan nam tijdelijke verhuur een enorme vlucht. Ook ontstond een forse toename in het antikraak-wonen: tijdelijke bewoning via bruikleen. Zo is de omzet van antikraakbureau Camelot binnen enkele jaren gegroeid van vijf naar dertig miljoen euro. Niet alleen commerciële partijen maar ook veel gemeenten en woningbouwcorporaties besteden leegstandbeheer uit aan dit soort beheerders. Hele sloopwijken worden getransformeerd tot tijdelijke woningen, waarbij ook woningbouwcorporaties zelf vaak tijdelijke huurcontracten aanbieden.

Mini-woninkjes
Ook in de reguliere huurmarkt ontstaat een verschuiving van vast naar precair. Vanaf 2006 mogen woningen tijdelijk verhuurd worden aan studenten via een campuscontract. De Wet Doorstroming Huurmarkt uit 2015 verruimde de mogelijkheden voor tijdelijk verhuur. Particuliere verhuurders mogen hun woningen voor een periode van maximaal twee jaar verhuren waarna het recht op huurbe-

scherming vervalt. Tevens werden in 2015 vijfjaarscontracten geïntroduceerd voor jongeren en statushouders. De groei van het aanbod sociale huur is grotendeels toe te schrijven aan nieuwbouw van dit soort tijdelijke woningen, juist ook in Amsterdam. Woonstichting De Key heeft zelfs de ambitie uitgesproken zich alleen nog te richten op 'mini-woninkjes' met een tijdelijk jongerencontract.

Uitholling van huurbescherming
Volgens de toenmalige Minister voor Wonen Stef Blok was de uitbreiding van tijdelijke verhuur bedoeld om de doorstroming op de huurmarkt te bevorderen. In de praktijk heeft dit geleid tot stijgende huurprijzen en woononzekerheid. De gemiddelde huurverhoging na een bewonerswissel bedroeg vorig jaar 9,5 procent.

Het tijdelijk contract fungeert als katalysator voor winstbeluste vastgoedbedrijven om meer te investeren in tijdelijke huurwoningen. Het tijdelijke contract staat daarmee symbool voor de financialisering van de volkshuisvesting. De flexibilisering van de woningmarkt heeft geleid tot een uitholling van de huurbescherming. De machtsverhouding tussen verhuurder en huurder is scheef gegroeid. Tijdelijke huurders zijn verworpen tot tweederangs huurders, iets wat nog eens extra pijnlijk is blootgelegd door de coronacrisis. Weliswaar werden huissuitzettingen tijdens de pandemie tijdelijk stopgezet, bruikleenovereenkomsten worden nog steeds beëindigd en tijdelijke bewoners komen alsnog op straat te staan.

Actiegroep Niet Te Koop

Al zes jaar strijdt actiegroep Niet te Koop tegen de doorgaande verkoop van sociale woningen in Amsterdam. Op 18 mei 2016 bezette de actiegroep de benedenwoning Burgerstraat 73. Bijna vijf jaar verder heeft Amsterdam 53.000 sociale huurwoningen minder dan in 2003 en nog steeds gaat de verkoop door, vooral in de populaire buurten. Daar brengt het vastgoed het meeste op. Woningcorporaties, gemeente en corporatiehuurders maakten ondertussen de zogenaamde Prestatieafspraken, maar die

zijn flinterdun. Nieuwbouw van sociale huurwoningen is ver beneden de maat.

Elke zaterdag actie
Elke week organiseert de actiegroep een flitsactie bij een sociale huurwoning die door een woningcorporatie te koop wordt gezet. De flitsacties zijn elke zaterdag om 15 uur. De vrijdag ervoor wordt de plaats van de actie bekend gemaakt.

Stop de Wooncrisis

Hé Amsterdam

Wat is je plan

Voor jong Amsterdam?

(op de melodie van What is the Plan van African Head Charge met Mutabaruka)

Amsterdam zit in een vette wooncrisis. Kort samengevat: straks kunnen alleen de rijken in Amsterdam blijven wonen.

In het coalitieakkoord, in het hoofdstuk 'Bouwen en Wonen', zegt het stadsbestuur te streven naar 'ruimte voor iedereen in een groeiende stad'. In de praktijk betekent dit echter ruimte voor hen met het meeste geld. Voor mensen met een middeninkomen zijn koopwoningen in de stad niet meer te betalen en hetzelfde geldt voor de huren. De wachttijd voor een sociale huurwoning is opgelopen tot 15 jaar. Na drie jaar 'links' stadsbestuur is de stad duurder en exclusiever geworden.

Sociale huur
Deze situatie is allereerst terug te voeren op de landelijk politiek. Die heeft de afgelopen jaren de sociale huursector kapot gemaakt en koopwoningen met miljarden euro's gesponsord. Het is nu zo geregeld dat de krankzinnige kooprijzen in Amsterdam doorwerken in de huurhoogte van sociale huurwoningen. Bovendien moeten Nederlandse huurders jaarlijks nog steeds zo'n 2 miljard euro opbrengen om de vorige crisis te betalen.

Volgens het coalitieakkoord zou de verkoop van sociale huurwoningen een halt worden toegeroepen en 'alleen nog bij hoge uitzondering' worden toegestaan. Ook staat in het akkoord dat in alle 22 buurten van Amsterdam minimaal 45% sociale huur moet blijven. De praktijk is anders. Eind 2019 heeft het gemeentebestuur prestatie-afspraken met corporaties gesloten. Deze mogen hierdoor maximaal 1750 sociale huurwoningen per jaar blijven verkopen, ook in buurten die al ver onder de 45% zitten.

Dit leidt tot verzet. De actiegroep Niet te Koop (zie ook het aparte artikel) strijdt tegen deze uitverkoop van sociale huurwoningen in Amsterdam. Tegen de uitverkoop van de stad. De actievoerders zijn lokale bewoners die hun buurten in razend tempo hebben zien veranderen en bezorgd zijn over de toekomst van de stad. Sociale huurwoningen die onherroepelijk uit het sociale segment verdwijnen zijn er te kust en te keur. Niet te Koop demonstreert daarom elke zaterdag bij de volgende huurwoning in de etalage.

Vampiers
Ondertussen hebben binnenlandse en buitenlandse vastgoedbeleggers zich als vampiers op Amsterdam gestort. Van Prins Bernard tot Blackstone, van PEC tot Patrizia: de afgelopen jaren kochten zij woningen, winkels, distributiecentra en ander vastgoed om deze te verhuren of te verkameren voor maximale winst.

Dit heeft ook gevolgen voor het aanbod van koopwoningen. Er is namelijk de idiote situatie ontstaan dat verkoop van sociale huurwoningen nu indirect tot minder koopwoningen leidt. De reden is dat de koopwoningen binnen enkele verkoopronde bij beleggers terecht komen

die ze duur verhuren. Zo komen er niet alleen minder sociale huurwoningen beschikbaar maar ook minder betaalbare koopwoningen. En het stadsbestuur? Dat heeft hier jaren naar staan kijken en deed vrijwel niets.

Vijftien jaar wachten
Begin 2021 kwam wethouder Laurens Ivens dan eindelijk met een plan om dit te stoppen. Hij wil dat de gemeente sociale huurwoningen die te koop staan zelf opkoopt. Tegelijk worden er door de landelijke regeringspartijen, in aanloop naar de verkiezingen, voorstellen gemaakt om het opkopen door beleggers te blokkeren.

Het is zeer de vraag of dit genoeg is. De sociale huursector is in Amsterdam met een rotvaat afgebroken: verkocht, gesloopt, geliberaliseerd. Sinds 2003 zijn er in Amsterdam 53.000 corporatiewoningen (met name sociale huur) minder, een afname van meer dan 25%. Onder het mom van 'gemengde buurten' was de verkoop van sociale huurwoningen meer dan twintig jaar lang beleid van de PvdA en GroenLinks in Amsterdam. Tegelijk nam de voorraad particuliere sociale huurwoningen nog sneller af. Hierdoor is de gemiddelde wachttijd voor een sociale huurwoning nu vijftien jaar.

Terwijl de Gemeente in de koude week van het jaar extra daklozenopvang regelt, (die overigens weer dicht gaan zodra het kwik stijgt), zijn sommige mensen hun vertouwen in het systeem zodanig verloren dat ze ook bij -15 graden Celsius liever buiten blijven slapen.

Verpleger, onderwijzer, buurtbewoners
Mensen met een inkomen tot 39.000 euro bruto (ruim boven modaal) komen in aanmerking voor een sociale huurwoning. Maar met een wachttijd van vijftien jaar is het in de praktijk amper mogelijk voor bijvoorbeeld onderwijzers en verplegers te wonen in het Amsterdam waar ze werken. Onderwijzers kunnen mondjesmaat in heel Amsterdam voorrang krijgen en in Zuidoost wordt nu geëxperimenteerd met voorrang voor buurtbewoners bij woningtoewijzing. Maar daarmee is het woningtekort natuurlijk niet opgelost, want voorrang voor de ene groep gaat ten koste van de andere.

Wooncarrière
Amsterdam is een stad geworden van komen en gaan. In de 'nieuwe' sociale huurwoningen, de wooncomplexen voor jongeren en studenten, moeten mensen vertrekken zodra ze niet meer studeren of 27 jaar worden. Een aantal woningcorporaties verhuurt nu ook reguliere huurwoningen met tijdelijke contracten. En de vrije huursector is zo duur dat niemand daar meer dan een paar jaar zit. Tijdelijkheid is de afgelopen jaren steeds verder in de huursector doorgedrongen, met rechteeloosheid voor de huurder als gevolg.

Het coalitieakkoord bevat mooie woorden als 'meer grip van de gemeente op de woningmarkt', 'Amsterdammers de mogelijkheid bieden wooncarrière te maken' en 'een rechtvaardiger toewijzingssysteematiek, waarbij doorstroming wordt gestimuleerd'. Is dit cynisch bedoeld? Bedoelt de coalitie dat mensen, zodra hun tijdelijke contract afloopt, de stad moeten uitstromen om elders wooncarrière te maken? Dat is wel de realiteit, zoals de migratiecijfers van de stad laten zien: dertigers en veertigers die de stad verlaten.

Vastgoedbedrijven als Mosaic (het vroegere anti-kraakbureau Camelot), Graystar, Wonam en Changes realiseren ondertussen duizenden mini-woningen (ook wel hokken genoemd). Allemaal tijdelijk. Alle met bijzondere contracten voor bijvoorbeeld studenten (campuscontract), jongeren, ouderen, mensen met een HBO- of WO- diploma. Na je zeventwintigste ben je niet meer welkom.

Sloop voor koop
De afgelopen decennia zijn veel sociale huurwoningen gesloopt en vervangen door koopwoningen. Dat beleid wordt voorgezet. Het coalitieakkoord staat sloop voor nieuwbouw onder duidelijke voorwaarden toe. En sloop zal er komen: in het

Met andere woorden: geen prioriteit voor de Kinderen van Mokum, de verpleger, de juf, de buschauffeur, de monteur, de statushouder en al die anderen die zijn aangewezen op sociale huur. Hoe de wethouder dan toch kan stellen dat 'wie in Amsterdam wil blijven wonen die mogelijkheid ook moet krijgen' blijft een raadsel. Nieuwbouw is niet de oplossing. De huidige nieuwbouw zal de uitzichtloosheid voor een groot deel van de bevolking alleen maar verergeren.

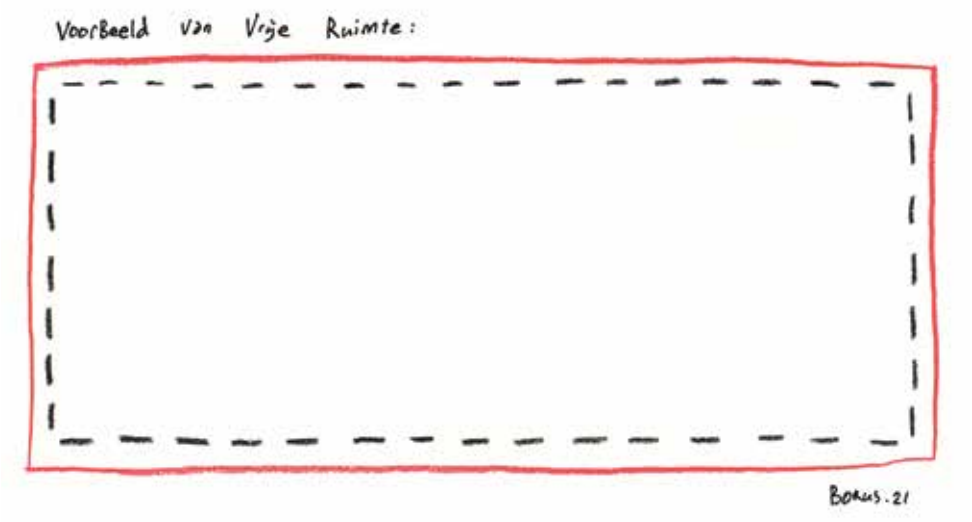
0-100-0
In het Coalitieakkoord staat dat nieuwbouw moet bestaan uit 40% sociale huurwoningen, 40% middeldure huurwoningen en 20 % vrije sector-huur en koop. De 40-40-20 ratio. Zonder veel uitleg werd dit bij de bezuiniging ten gevolge van corona in najaar 2020 veranderd in 0-100-0. Ontwikkelaars mogen hun bouwprogramma nu ook geheel in de middeldure huursector realiseren. Weg prioriteit sociale huursector, weg aanpak sociale woonproblemen. En leve de bovenmodale laag en natuurlijk het rendement van de ontwikkelaars. Het coalitieakkoord leest als oud papier.

Rekenles
De leegstand in Amsterdam is 7%. Dit betreft leegstand in de dure koopsector, bij dure huurwoningen, speculatieve leegstand en bureaucratische leegstand bij woningcorporaties. Daarnaast staan duizenden hotelkamers en honderden winkels. Ook zal corona weer voor de nodige leegstand in kantoren gaan zorgen. Tijd voor de rekenles van vroeger: Leegstand + Woningnood = Kraken

Zonnige Zomer
Van de belofes van dit gemeentebestuur op het gebied van Wonen is nog niet veel terecht gekomen. De stop op de verkoop van sociale huurwoningen werd niet waargemaakt (al lijkt die nu, met het recente plan van opkopen van sociale huurwoningen, alsnog aangepakt te worden), de onbetaalbaarheid is alleen maar groter geworden, wooncoöperaties komen moeizaam van de grond, en de aanpak van de verkamering (het woningdelen) lijkt een bureaucratisch monster gebaard te hebben. Een groot aantal groepen in de stad, zoals Niet te Koop, Bond Precaire Woonvormen, Vrijkoop, FNV Amsterdam, Kinderen van Mokum en vele andere vechten voor een sociaal woonbeleid in een Solidaire Stad. Na de mislukte Nieuwe Lente zullen zij een Zonnige Zomer afdwingen.

“Vrije ruimte” in Amsterdam. Meer controle of meer vertrouwen?

Amsterdam kent een grote traditie van tegencultuur en vrije ruimte. Plekken en panden in de stad en daarbuiten zijn vanuit die traditie altijd een belangrijk onderdeel geweest van een tegenculturele scene en ontwikkeling. Deze ruimte staat nu onder druk.

Vrije ruimte bracht in Amsterdam een waardevolle stedelijke cultuur tot bloei. Provo, de Kabouters, het werkwoord kraken (van de binnenstad tot de groep “Krakers Fu Bemre” in Zuid-Oost), de gayscene, anarchistische underground, Villa Friekens, Schijnheilig, Mobiele Omroep Bijlmer, de Boterbloem, Bajesdorp, Vondelbunker, OT301, Vrankrijk, en ooit ook een plek als Paradiso. Vrije ruimte is vaak een zelfgeorganiseerde oefenplek voor talent. Een laagdrempelige werkruimte voor de buurt. Het is de zuurstof in de stedelijke subcultuur. Vanuit deze plekken wordt het establishment aangevallen, belachelijk gemaakt en wordt gewerkt aan alternatieven van wat ook Amsterdam is of kan zijn.

Neoliberaler politiek
Deze ingenomen ruimte staat in de huidige liberale markt-economie enorm onder druk. Die druk is geen “autonom proces” maar een gevolg van neoliberale politiek, vaak mede uitgevoerd door linkse partijen. De stad verwordt zo steeds meer tot een bedrijf. Kraken werd in 2010 landelijk verboden. De huidige burgemeester Femke Halsema prevaleert in recente kraakties steevast het belang van de eigenaar van een pand boven het belang van krakers. Maatschappelijk vastgoed in handen van de gemeente werd verkocht op de markt omdat het geen “maatschappelijk doel” meer zou dienen. Dat was nog meer olie op het vuur. De sterk gestegen vastgoedprijzen zorgen ervoor dat alle alternatieve plekken worden blootgesteld aan deze krachten van bruut kapitaal. Alles wordt hierdoor weggedrukt. Het resultaat is monocultuur door zelfvernietiging van diversiteit.

Rafelranden
In de afgelopen tien jaar verdwenen er door omstreten politieke besluiten veel initiatieven. Keerpunt was de ontruiming in 2015 van de Tabakspanden en het Slan-genpand in de Spuistraat. Het was het sluitstuk van de grote schoonmaak in de

AA Podcast Bijlmer - From ghetto to ghetto cool

“Bijlmer - From Ghetto to Ghetto Cool” is an experimental podcast produced by Daniel Leix Palumbo and Maria Plichta for Amsterdam Alternative. It investigates the relation between art, creative spaces and gentrification processes in Amsterdam, with a more specific focus on the area of Bijlmermeer, south-east of Amsterdam.

Intent of the project is that of showing commitment and politicising the issue through artistic action, reclaiming creativity from the capitalist city, opening a discussion which seeks that the benefactor of upgrading processes remain the locals and not external investors.

Interviewees: Angelo Bromet (Prospect Eleven), Jaap Draaisma (AA) Mitchell Esajas (Black Archives), Julian Jansen (Senior urban planner Municipality of Amsterdam, OCCII), Lyubov Matyunina (Artist), Ben Minnema (Heesterveld), Wouter Pcornie (Prospect Eleven)

Check the AA website or AA Soundcloud to listen to this Podcast.
www.amsterdamalternative.nl
soundcloud.com/amsterdamalternative

mische, culturele of kunstzinnige groeperingen onderdak om op te starten en uit te groeien tot een succesvolle formule.”

Een broedplaats is volgens de gemeente dus een ruimte waar start-ups voor een gereduceerd tarief marktspelers kunnen proberen te worden. De gemeenschap betaalt zo de ontwikkelfase van de toekomstige Ubers, Swapfiets en Booking.coms. Mooi gebaar toch?

Verder lezend: “Onder de naam Expeditie Vrije Ruimte introduceren we ook een breder programma voor broedplaatsen in de luwte van marktwerking en overheidsbeleid”. Ontzettend klote alleen dat alles op één hoop wordt geveegd! En dat het idee van de rafelrand is verdwenen. Vrije ruimtes verschillen wezenlijk de van bovenaf geregeleerde broedplaatsen. Vrije ruimte komt voort uit activisme, vanuit subcultuur en zelforganisatie. En vanuit het innemen van ruimte. De traditie was immers dat de ruimte werd bevochten. Een georganiseerde oppositie of tegencultuur dwingt ruimte af, of eist het op.

Het is goed als Amsterdam nu ruimte maakt voor initiatieven in de stad, maar laat het écht vrij! Geen programma met ambtenaren en regels. En al zeker niet als

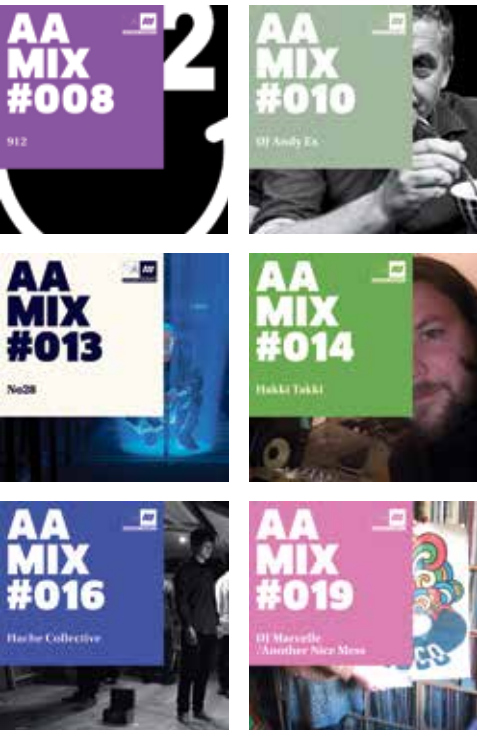
AA Music

Events
Amsterdam Alternative loves music and loves celebrating music together. When venues open up again we will start organising events again. Promised!

Spoify
While waiting patiently for venues to open their doors check the Amsterdam Alternative Spotify playlist for an always updated stream of new electronic music. The playlist is hosted by our friends from Basserk Records. Go to the Amsterdam Alternative website and find a link on the top right.

Music mixes on Soundcloud
Almost every Friday Amsterdam Alternative releases a new music mix by a different artist. Mixes are available through the AA Soundcloud page and a dedicated page on our website.
amsterdamalternative.nl/gallery/music

If you have tips or want to make a mix yourself please let us know:
music@amsterdamalternative.nl

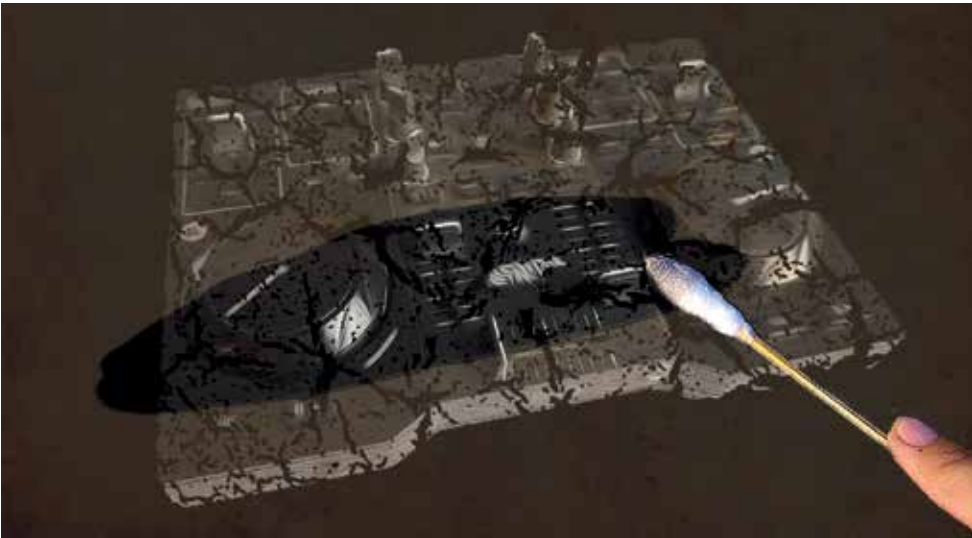
oefenruimte voor startups. Het gevaar is dat vrije ruimte door deze expeditie wordt gedepolitiseerd om zo louter een illustratie te worden van hoe open en mooi de stad als markt kan zijn. Terwijl deze markt juist de grote vernietiger is.

Subcultuur uitdagen, niet inkapselen
Vrijheid en onafhankelijkheid zijn onschiedbaar. Amsterdam is vaak eigenaar van de grond en kan zelf beslissen tegen welk tarief het die grond beschikbaar stelt. Het zou van durf getuigen om échte vrije onafhankelijke ruimte te laten ontstaan, door ruimte onvoorwaardelijk beschikbaar te stellen of te laten bezetten. Het is niet ingewikkeld om mensen en initiatieven te vinden die op basis van heldere voorwaarden belang hebben bij concrete vrije ruimte. Geef die groep dan vertrouwen en een volmacht. Bijvoorbeeld door een lijst te publiceren van meerdere stukken grond waar geen hek omheen staat. Het zou een goede ontwikkeling zijn als zo een gemeenschap ontstaat die die nieuwe plekken gaat verdelen en beheren. Niet als broedplaats in de luwte, maar als strijdplek voor een eigen cultuur.

Beleid is ook met losse handen durven fietsen.

AA Podcast & AA Music
Text: AA
Images: 310k.nl

Nachtvisie in de maak: hoe kan de gemeente zich bewijzen voor de nachtcultuur?

Toen in de lente van 2018 het het nieuwe stadsbestuur haar coalitieakkoord presenteerde, was er voor het nachtleven voorzichtig reden voor enthousiasme: voor het eerst in de geschiedenis werd nachtcultuur expliciet genoemd. “Nachtcultuur wordt omarmd,” zo was de belofte. De nota “De kracht van kunst en cultuur” die Wethouder Kunst en Cultuur Touria Meliani in 2019 presenteerde sprak zelfs over een aparte visie op nachtcultuur in Amsterdam. Het is nu wel de hoogste tijd dat de gemeente werk maakt van die visie.

Verkenning
De gemeentebrede “nachtvisie” staat in de steigers. De concrete plannen zijn nog niet bekend, maar belangrijke thema's zijn in elk geval inclusie, diversiteit, ruimte voor experiment en talentontwikkeling, en de verbinding tussen dag- en nachtcultuur. Op dit moment is de gemeente bezig met een verkenning middels gesprekken van vertegenwoordigers uit de nacht, waaronder Stichting N8BM A'DAM. Ook organiseert de gemeente in Pakhuis de Zwijger een serie gesprekken om input te verzamelen.

Wij pleiten al langer voor een langetermijnvisie op de nacht, waar al het gemeentelijk beleid samenkomt dat de nachtcultuur raakt. Dat die nachtvisie er nu komt is positief, omdat de gemeente daarmee het belang van nachtcultuur erkent. Maar dan moet die visie er wel snel komen. Na de herfst zit het er voor dit stadsbestuur namelijk al min of meer weer op, als de gemeenteraadsverkiezingen van voorjaar 2022 gaan spelen. Het risico bestaat dat het dan alleen bij mooie beloftes is gebleven. Daar ligt ook een taak voor Stichting N8BM A'DAM: dat we er op toezien dat het beleid ook daadwerkelijk gemaakt en uitgevoerd gaat worden volgens de nachtvisie.

Herstel
Daarnaast is het voor herstart en herstel van de nachtcultuur noodzaak dat een aantal zaken uit de nachtvisie al op korte termijn worden gerealiseerd. Hiervoor is vooral behoefte aan ruimte: fysiek, maar ook in regelgeving. Ruimte voor nieuwe ideeën, ruimte om te groeien en ruimte voor verandering.

Terug naar het oude normaal zou een gemiste kans zijn.

Om met die verandering te beginnen: als het gaat om de toekomst van het nachtleven moeten we, bewust van alle problemen en dilemma's, ook kijken naar hoe we het anders en beter kunnen doen. We

zijn een progressieve scene. Terug naar het oude normaal zou een gemiste kans zijn. Als nachtleven moeten we juist beter uit deze crisis komen. Denk daarbij aan inclusie: een nacht die plek biedt aan iedereen, ongeacht nationaliteit, etniciteit, seksuele en geslachtsidentiteit, leeftijd, fysieke bekwaamheid, religieuze overtuiging en financiële status. Oude gay-café's, kleine DIY initiatieven en progressieve clubs worden de stad uit geduwd omdat ze geen economische groei vertegenwoordigen.

Gelijke toegang tot betaalbare ruimte kan leiden tot meer diversiteit in aanbod die ook beter de samenstelling van de (nacht)bevolking representeert. Maar door de groeiende schaarste aan ruimte is de mogelijkheid een nieuw initiatief te ontwikkelen bijna onmogelijk, tenzij je diepe zakken hebt.

Leegstand
Met de “Expeditie Vrije Ruimte” worden al de eerste stappen gezet in het beschermen en creëren van vrije ruimte. De gemeente heeft hierbij de ambitie om “zoveel mogelijk de kleinschalige en experimentele, non-commerciële nachtcultuur en manifestaties” te ondersteunen. Er is door de crisis veel leegstand in winkelpanden en de vraag naar kantoorruimte is gekelderd. Maak een plan met de nachtssector en haar community voor de nu leegstaande en komende leegstaande panden om daarvan een gedeelte een nachtfunctie te geven. Op die plekken kunnen tieners, jongeren, collectieven en nachtvlinders op vrije, experimentele basis hun talent ontwikkelen en praktijkervaring opdoen.

De politiek heeft het steeds over een “stad in balans” als ze spreekt over uitgaan en festivals. Dat betekent niet alleen een balans in locaties en uren, maar ook wat betreft tijd. De gemeente Amsterdam zou de komende twee zomers van 2022 en 2023 juist extra buitenevenementen toe moeten staan, om de twee verloren zomers van 2020 en 2021 in te halen. Geef bij extra vrijgekomen ruimte voorrang aan kleinschalige en non-commerciële evenementen, aan nieuwe spannende initiatieven die normaal gesproken lastig een plekje kunnen krijgen tussen de grote festivals.

Nachtloket
Alleen ruimte is niet voldoende. Er is ook hulp nodig voor de nieuwe generatie organisatoren. Voor veel mensen is naar de gemeente stappen voor ruimte geen vanzelfsprekendheid. Ook ontbreekt het aan kennis over zelforganisatie en is het steeds moeilijker geworden je weg te vinden in het woud van regels, beperkingen, wetten en subsidies. De introductie van een nachtkloket, waar organisatoren terecht kunnen

Schizofreen

Zomaar twee internationale nieuwsberichten. Op 22 januari meldde *Time Magazine* dat Amsterdam als eerste stad ter wereld de donut-economie van Kate Raworth had omarmd. Het weekblad vroeg zich af of dat een alternatief voor het kapitalisme zou kunnen zijn. Drie weken later publiceerde de *Financial Times* een stuk waarin werd geconstateerd dat Amsterdam de eerste plek van Londen als mondiaal centrum van de aandelenhandel had overgenomen.

Het zijn niet slechts twee haaks op elkaar staande beelden. Amsterdam als proeftuin voor post-kapitalistische, circulaire duurzaamheidsexperimenten aan de ene kant en als knooppunt van het gefinancierde hyperkapitalisme aan de andere. Ze staan namelijk voor twee diametraal verschillende kanten van diezelfde stedelijke economie die Amsterdam heet.

De afgelopen winter heb ik het genoeg gehad om samen met de gemeente een omvangrijk plan bij de Europese Commissie in te dienen, dat het streven van de gemeente om uiterlijk in 2050 een duurzame, circulaire economie te hebben – inderdaad: gemoedleerd naar de donut van Kate Raworth – een verdere impuls moet geven.

We begonnen midden november met niets, en eindigden eind januari met acht werkpakketten, veertig partners en een subsidieaanvraag van ruim achttien miljoen euro voor een periode van vier jaar. Het enthousiasme, de gedrevenheid, de inventiviteit en het gevoel van urgentie was bij alle betrokkenen levensgroot: het is vijf voor twaalf, het is nu of nooit, en het moet radicaal anders. Dat is waar alle deelnemers aan de Amsterdamse donut-coalitie – met zijn ruim tweehonderdvijftig circulaire projecten – heilig van overtuigd zijn en waar ze zich met hun hele ziel en zaligheid voor inzetten.

Tegelijkertijd kan bij al dat enthousiasme voor het nieuwe makkelijk de kracht en macht van het oude worden onderschat. De gevestigde belangen, die alles bij het oude willen houden en het succes van Amsterdam het liefst uitdrukken in aantallen banen, nieuwe buitenlandse vestigingen, aantallen wolkenkrabbers, groei van de economie, stijging van de huizenprijzen, inwonerstal, of de plek van Amsterdam op ranglijstjes als waar de *Financial Times* mee schermde, zijn namelijk kapitaalkrachtig, goed georganiseerd, invloedrijk en hebben de macht van de inertie aan hun zijde.

En dus wordt de donut-coalitie van Raworth anno 2021 nog altijd overvleugeld door de steenkoolmafia van het Amsterdamse havencomplex; de transitomafia van Schiphol en de KLM; de toerismemafia van Airbnb en de grote, buitenlandse hotelketens; de belastingontwiklingsmafia van de trustkantoren en de fiscalisten; en de beursmafia van banken en brokers.

met vragen over vergunningen en andere zaken die komen kijken bij het maken van nachtcultuur, kan daarbij helpen.

Waarmaken
Als dit stadsbestuur zich nog wil bewijzen voor de nachtcultuur dan zullen zij het volgende moeten doen: verwelkom de komende tijd elk initiatief dat bijdraagt aan het herstellen, stimuleren en verbeteren van de nachtcultuur. Investeer in de toe-

Op basis van onderzoek naar het lokale beleid in grote Amerikaanse steden heeft de geograaf Harvey Molotch het in 1976 groeicoalities genoemd: meer of minder formele combinaties van grootzakelijke partijen en hun politieke vertegenwoordigers, die onder het mom van het behartigen van het publieke belang – groei en werkgelegenheid – lokale politici voor hun eigen, winst-maximaliserende karretje spannen.

Het is in Amsterdam niet anders. Kijk de samenstelling van de Amsterdam Economic Board er maar op na. Rabobank, Schiphol, Philips, VNO-NCW, Tata Steel, Ahold, het Havenbedrijf, Shell – alle viespeuken van de oude economie zitten er in. En reken maar dat die hun blokkeermacht zullen inzetten om al te utopische plannen te verijdelen, zodra die botsen met hun verdienmodellen.

Zoals iedere stad is Amsterdam een schizofrene stad. Een stad van goede bedoelingen en slechte gewoontes, schone wensen en smerige daden, duurzame toekomstdromen en een vervuild verleden. En dat betekent dat de donut-coalitie het huidige college van burgemeester en wethouders niet blind op zijn groene ogen moet vertrouwen, maar dat zij bereid moet zijn om de politieke strijd aan te gaan met de partijen die verantwoordelijk zijn voor de abominabele ecologische prestaties van het neoliberale Amsterdam van vóór corona: het Havenbedrijf, Schiphol en Shell voorop. Het ontmantelen van de Amsterdam Economic Board zou een eerste, symbolische stap kunnen zijn. Al was het maar om de burgers duidelijk te maken dat de gemeente er voor hen is en niet voor het grootkapitaal.

Overigens moet Amsterdam zich niet rijk rekenen met de beurswinst waarover de *Financial Times* berichtte. Ten eerste is in 2008 een grote financiële sector een giftig bezit gebleken en is het dus ongepast hierover te jubelen – zoals een financieel journalist op Twitter deed. Ten tweede zijn dit soort ranglijstjes in de wereld van het digitale kapitaal betekenisloos geworden. Meer handel betekent slecht meer nulletjes en eentjes op de Amsterdamse mainframes. De stad wordt er geen spat wijzer van.

Bijgaand stuk is een column van Ewald Engelen, hoogleraar financiële geografie aan de universiteit van Amsterdam, die eerder werd gepubliceerd in de Groene Amsterdammer (op 24 februari dit jaar). Van hem verscheen onlangs het boek *Ontwaak!*, een betoog tegen het neoliberalisme van de VVD en andere rechtse en middenpartijen, bij uitgeverij Atheneum.

Dit artikel is eerder gepubliceerd in de Groene Amsterdammer 24 februari 2021, nr. 8

komst: zet een nachtfonds op bij het AFK, bedoeld voor nachtcultuur; om de sector te verduurzamen en diversiteit te behouden, buiten de kapitalistische winstmodellen. Met het fonds kunnen lokale, progressieve en/of experimentele programma's gestimuleerd worden. Ook is het een manier om nachtmakers te ondersteunen door middel van ontwikkelsubsidies.

Bedreiging voor cooptatierecht woongroepen

Woongroepen zitten vaak ook in woningen van woningcorporaties. Waarom staan die woningen dan niet op WoningNet? Woongroepbewoners zullen dat onmiddellijk begrijpen: omdat WoningNet niet samengaat met coöptatierecht. De gemeente wil dat veranderen en vindt dat woongroepzoekers voortaan ook netjes op hun beurt moeten wachten.

Coöptatierecht is het recht van een woongroep om zelf haar nieuwe leden te kiezen. Dat recht kan contractueel zijn vastgelegd of uit gewoonte zijn ontstaan. Woongroepbewoners gaan een duurzame relatie met elkaar aan met gezamenlijke verantwoordelijkheden en activiteiten. Bij woongroepwoningen verkeer je in elkaars persoonlijke levenssfeer, bijvoorbeeld in een gedeelde keuken. Dit samenwonen is daarom niet vrijblijvend. Dat de leden bewust voor elkaar kiezen zorgt ervoor dat een woongroep leefbaar blijft en dus kan blijven bestaan.

Het uitgeholde coöptatierecht van wethouder Laurens Ivens is daarom een wasen neus. Ivens stelt voor dat woongroepen slechts kunnen kiezen uit de eerste 50 kandidaten in WoningNet. Hij kiest daarmee voor regels die ten koste zullen gaan van de vrijheid van woongroepen.

Hij kiest daarmee voor regels die ten koste zullen gaan van de vrijheid van woongroepen.

Die was sowieso al beknot. Het afgelopen decennium Rutte zijn er zo'n beetje elk jaar regels bijgekomen die de vrijheid van bewonerskeuze van woongroepen inperken. Hadden jullie maar zelf een gebouw moeten kopen in plaats van in vastgoed van een woningcorporatie te gaan wonen, zo lijkt de redenering.

Segregatie
In woongroepen komt niet slechts één soort mens voor, iets waarin huurwoning

gen van de relatief goedkopere woningcorporaties traditioneel een grote rol hebben gespeeld. In het verleden bouwden woningcorporaties voor woongroepen of werden kraakpanden door de gemeente onteigend of opgekocht om vervolgens met de bewoners ondergebracht te worden bij een woningcorporatie. Ook gingen woongroepen in sommige gevallen met hun eigen bouwplannen naar woningcorporaties.

Nu is het knap lastig een woning te vinden, met de segregatie tussen sociale huur, dure huur en koop met belastingvoordeel. In de koopsector en de vrije sector zijn de prijzen zo hoog dat woongroepen met lagere inkomens er niet inkomen. Maar bij de sociale huur van woningcorporaties zijn de regels zo streng geworden dat een kandidaat al snel te veel verdient. Of juist weer te weinig verdient voor een duurdere sociale huurwoning; dat laatste wordt passend toewijzen genoemd. In woongroepen in corporatiewoningen kon er traditioneel nog flink gemengd worden tussen groepen. Dat wordt nu lastig zo niet onmogelijk.

Als het aan de gemeente ligt blijft alleen de schijfneerlijkheid van woongroepwoningen op WoningNet over. Schijn van eerlijkheid voor de woningzoeker, want lang wachten is nog steeds geen garantie op een woning. Dit gaat ten koste van de woongroepen, want hun ideale kandidaat kunnen ze pas kiezen als die lang genoeg heeft gewacht. Voor de gemengde stad wordt het kind met het badwater gemengd en vervolgens in de gracht gekieperd.

Urban Agriculture and Sustainable City Planning?

A new spring a new sound, what a beautiful name for Amsterdam's most progressive city council to give its new policy. Read through it and one would believe that they will indeed be an incredibly progressive city government. Unfortunately, more than two years on and it's clear that the Gemeente Amsterdam has fallen short on its promises and ideals.

The 2018 policy dedicates an entire section to sustainability. They recognize that there is a climate emergency and, in their words, "...we are the last generation that can do something about it", stating that this means making "strong choices" and maintaining "green and healthy" spaces in Amsterdam. Improving the quality of the ecological systems in and around the city, making it more adaptive to climate change by supporting more biodiversity is named a priority. Last but not least they commit to promoting urban agriculture and continuing the policy of the last coalition to create *more* allotments and more spaces for urban agriculture.

So what have they done so far? Well, they've held many public events to talk about future plans, donut economies, and the leadership they want to take. Practically speaking? Not a lot. One clear case that points to the absolute failure of this council to be real leaders and take tangible action towards any of their goals: the Lutkemeerpolder.

The polder sits on the edge of Amsterdam and is its last fertile soil. It can be appreciated not only as a space to grow food locally and organically, providing healthy food and contributing to food sovereignty in the city, but also for its invaluable role in supporting biodiversity in the area. In addition to that it is a peaceful place where Amsterdammers can easily escape the city and enjoy open green space.

How can the most progressive government Amsterdam has ever had do such a thing? Money. Saving the Lutkemeerpolder would be bold and decisive action to commit to progressive policies that truly look toward a future that must be adaptive and resilient in the face of climate catastrophe. Local food means shorter food chains, means less fossil fuels. Urban agriculture means local jobs and a city filled with green spaces that increase biodiversity, food sovereignty, and air quality. But it doesn't fit into the capitalist agenda of speculating on land and covering it over with industry to make a higher profit. Oh well.

Find out more at [ASEED.net](#)
[BehoudLutkemeer.nl](#)

Love & Rage, ASEED

Wat je ook stemt, je stemt op Vattenfall

In 2018 presenteerde de huidige gemeentecoalitie hun akkoord en daarmee ook klimaatdoelstellingen: 55% reductie van de CO2 uitstoot in 2030, 95% in 2050, drie wijken geheel van het aardgas af en nieuwbouwwijken geheel aardgasvrij. De beslissingen die worden genomen om deze doelen te verwezenlijken leiden echter tot merkwaardige praktijken.

Amsterdam zet volgas in op stadswarmte van Vattenfall
Je hebt van het gas af en van het gas af. Niet iedere optie is even duurzaam en de gemeente lijkt vooral voor snelheid in plaats van zorgvuldigheid te kiezen. Zoals Mischa Meerburg van Fossielvrij Amsterdam stelt: "Ze hebben eerst de doelstelling gezet om tien jaar eerder dan de rest van Nederland van het aardgas af te gaan. ... Op deze manier ren je zo in de armen van de fossiele industrie, van Vattenfall."

Vattenfall krijgt van de gemeente ruim baan om in verschillende wijken collectieve warmtenetten op hoge temperatuur aan te leggen. Hierbij wordt restwarmte gebruikt van een andere energiebron die bijvoorbeeld gebruikt wordt om elektriciteit op te wekken. Op dit moment is dat nog de aardgascentrale in Diemen. Het uitstootprobleem wordt dus verplaatst. In de toekomst moet dit een biomassa-centrale worden die op zichzelf weer het onderwerp is van heftige discussies.

'Proeftuin' Van der Pekbuurt
Zo'n warmtenet met hoge temperatuur komt er als het aan de gemeente ligt ook in Amsterdam-Noord, in de Van der Pekbuurt. "Verbazingwekkend," volgens Matthijs Hisschemöller, senior onderzoeker bij DRIFT en voormalig hoofdcent Milieubeleid bij het Instituut voor Milieuvraagstukken (VU). "Er was een onafhankelijk onderzoeksrapport waarin werd gezegd: je kan het beste iedereen een warmtepomp geven en daarna het oppervlaktewater gebruiken. Dat is een lage temperatuur oplossing." Toch is gekozen voor stadswarmte. Hoe kan dat? "Volgens mij is de gemeente gewoon beneveld door Vattenfall. Zij bepalen wat er moet gebeuren. Het maakt geen biet meer uit op wie je stemt in Amsterdam, want je stemt uiteindelijk op Vattenfall."

Al in 2008 sloot de gemeente de Warmte-overeenkomst Noord met verschillende woningbouwverenigingen en Westpoort Warmte, een gezamenlijke onderneming van Vattenfall (toen nog Nuon) en AEB

Amsterdam. In dit contract staat dat alle partijen zich maximaal moeten inspannen zoveel mogelijk bestaande woningen op het warmtenet aangesloten te krijgen. Bewoners van corporatiewoningen in de van de Van der Pekbuurt kunnen worden verplicht zich aan te sluiten op het warmtenet als meer dan 70% van de huurders het warmtenetplan ondersteunt.

Ondertussen werd de Van der Pekbuurt als proeftuin aangewezen om te kijken op welke manieren woningen van het aardgas af kunnen. Er is zelfs een participatietraject gestart met 6 miljoen euro subsidie van het Rijk om bewoners inspraak te geven. Bewoners hadden echter vaak het idee dat stadswarmte stevig werd gepromoot.

Bovengenoemd contract werd openbaar na een WOB-procedure (Wet Openbaarheid Bestuur), gestart door Fossielvrij Amsterdam. De bijlagen met kaarten om welke buurten het precies ging werden echter niet vrijgegeven, ondanks po-

gingen van Fossielvrij Amsterdam. Als in deze bijlagen zou staan dat er zoveel mogelijk woningen in de Van der Pekbuurt op het warmtenet moeten worden aangesloten dan is het heel opmerkelijk dat er ook een participatietraject is opgetuigd voor 6 miljoen euro.

Rechtszaak om de Sluisbuurt
De Van der Pekbuurt staat niet op zichzelf. In de nog te bouwen Sluisbuurt in Oost wilde de gemeente ook een warmtenet, met een aansluitplicht voor nieuwe bewoners. Volgens de wet mag je echter een ontheffing van die aansluitplicht aanvragen als je zelf met een duurzamer alternatief komt, bijvoorbeeld een warmtepomp en zonnepanelen. De gemeente wilde dit verhinderen en kwam met een rekenmethode waarin zonnepanelen niet meetellen. Fossielvrij Amsterdam heeft hier vorig jaar een rechtszaak tegen de gemeente over aan gespannen en heeft deze zaak ook gewonnen. De gemeente gaat nu in hoger beroep.

De gemeente zet dus hard in op warmtenetten op hoge temperatuur terwijl de duurzaamheid daarvan allesbehalve evident is. Hier komt bij dat de warmtenetten er zullen liggen tot ver na 2050, het ijkpunt voor een broeikasgasvrije samenleving.

Op wijkniveau kijken wat er mogelijk is
Warmtenetten zijn niet het enige paard waar Amsterdam op wedt. Het verschilt sterk per wijk. "Als je op wijkniveau kijkt dan kun je veel meer op maat een plan maken, de situatie en verschillende bronnen in kaart brengen," zegt Aukje van Bezeij van Energiecoöperatie Zuiderlicht en de website wijzijnom.com (waar ze schrijft over pionierende Amsterdammers in de energietransitie). Bij het WG-terrein hebben de buurtbewoners bijvoorbeeld plannen uitgewerkt om over te gaan op aquathermie waarmee ze het grachtenwater gebruiken om warmte op te wekken. "Dat wordt een fantastisch alternatief voor stadswarmte op hoge temperatuur."

Een groot voordeel van coöperatieve warmteoplossingen op lage temperatuur is dat het energiebewustzijn creëert. Wanneer je lage aanvoertemperaturen van energie hebt is er een veel grotere prikkel om je woning te verduurzamen. Van Bezeij: "Op het moment dat je zelf je energie maakt, ga je direct uitzoeken of je niet teveel verbruikt en hoe je het moet opwekken." We hebben in Nederland een abstracte perceptie van energie door ons aardgasverleden. "Het leek maar niet op te gaan, doordat we altijd hoge temperaturen konden opwekken lopen we echt achter met isolatie."

We zullen in Amsterdam dus ook wat aan onze warmtevraag moeten doen om de doelen van 2050 te halen. We hebben in Nederland een relatief hoge comfortstandaard vergeleken met andere Europese landen. "Nederlanders zijn eraan gewend dat hun (gehele) woning en kantoor op temperatuur zijn, ook wanneer het buiten koud is," zegt Sanne de Boer in haar boek *De Energietransitie Uitgelegd* (2020). Meer energievoorziening in kleinschalig beheer kan er voor zorgen dat we sneller verduurzamen.

Radio Voorwaarts Fundraising live streams

Radio Voorwaarts originated as a short film chronicling the final party of an alternative community on the brink of eviction. From there, it evolved into a platform for alternative arts & music with a DIY and community-building mentality. A lot of our work relates to discourse around gentrification, urban renewal, and (the lack of space for) counterculture. We've primarily hosted events and screenings in Amsterdam, but also in Berlin, Lima, Bogotá and online.

With our series of fund-raising live streams "Solidarity with Alternative Amsterdam", we hope to gather financial support for cultural spaces struggling to get through the current crisis. At the same time, we want to create a space where we can platform local artists and virtually come together in celebration of alternative culture.

Join us on "Friday March 5 & 12" for eclectic and playful mishmashes of music, visuals, film, and performances, live on **radiovoorwaarts.net**.

Participating venues: OT301, Vondelbunker, De Nieuwe Anita, De Trut.
Line-up: Sophie Straat, Global Charming, LazerGazer, Lulu, Styn, Inbranders + many more.

Maak ruimte voor sociaal kunstbeleid

Met het coalitieakkoord ‘Een Nieuwe Lente en een Nieuw Geluid’ presenterden GroenLinks, D66, PvdA en SP in 2018 een progressieve agenda met veel ambitie voor kunst en cultuur in de stad. Na de uitverkoop van gemeentelijk vastgoed voor 250 miljoen euro door het voorgaande college schreef het huidige college: ‘Gemeentelijk vastgoed is van de stad en van de Amsterdammers.’ Het college beloofde meer (permanente) broedplaatsen, de borging van plekken voor kunstenaars, bescherming van rafelranden, vastleggen van de zogeheten IJzeren Voorraad aan ateliers en atelierwoningen, en afspraken bij nieuwbouw met ontwikkelaars voor nieuwe ateliers en atelierwoningen. Dit klonk dus inderdaad als een nieuw geluid waar een sociale visie achter verscholen leek. Nu vraagt Platform Beeldende Kunst zich echter hardop af wat er terecht is gekomen van dit ambitieuze geluid.

Broedplaatsen
Het budget voor broedplaatsen werd door het huidige college bij aanvang verhoogd van bijna 2 miljoen naar 3,5 miljoen euro per jaar. In 2019 werd van dat jaarlijkse bedrag echter al stilgetjes 850 duizend euro afgehaald. En vorig jaar lag het voorstel in de gemeenteraad om dat terug te schroeven naar 1,7 miljoen euro in 2021 en 0 euro in 2023. De ambitie om meer (permanente) broedplaatsen te creëren is natuurlijk onmogelijk te realiseren met minder budget dan het vorige college beschikbaar stelde. Weliswaar zijn er zeer kleine tekenen van hoop met de aanstaande, permanente, coöperatieve broedplaats Bajesdorp als voorbeeld. De reële angst dat vijftien van de zestig broedplaatsen binnen afzienbare tijd verdwijnen is echter veel groter en doet die hoop volledig teniet. Broedplaatsen staan nog steeds onder druk en zolang veel broedplaatsen tijdelijk zijn blijft het dweilen met de kraan open.

IJzeren Voorraad
De minimale aantallen aan ateliers en atelierwoningen die eigendom zijn van gemeente en woningbouwcorporaties zijn vast gelegd in de zogenaamde IJzeren Voorraad. In tegenstelling tot wat de naam doet vermoeden is die voorraad in de praktijk fluïde. Hoewel de coalitie de ambitie uitsprak deze aantallen nu echt vast te leggen konden corporaties in 2020 nog altijd ateliers en atelierwoningen verkopen voor een andere bestemming dan kunst. Het effect op de IJzeren Voorraad blijft compleet onduidelijk, omdat de meeste woningbouwcorporaties het aantal atelierwoningen niet openbaar maken en deze informatie enkel ter inzage delen met raadsleden.

Atelierwoningen
In mei 2020 deelde De Key mee dat de verkochte atelierwoningen in de Haarlemmer Houttuinen in hun ogen rechtmatig was. De Key noemde hiervoor als argument dat het de afgelopen jaren in samenwerking met WOW-Amsterdam veertig nieuwe kunstenaarswoningen heeft gerealiseerd in kunstenaarscomplex Lieven. De voor-

waarden van deze atelierwoningen laten echter te wensen over. Ten eerste zien we dat De Key de definitie van atelierwoning oprekt door ook woningen zonder ateliers als atelierwoning te bestempelen. Zolang er maar een kunstenaar woont en werkt. In een serie interviews met jonge kunstenaars woonachtig in Lieven laten de bijgaande foto's zien hoe zij bij gebrek aan ruimte hun keuken als studio gebruiken. Uiteraard is het fijn voor de kunstenaars dat ze een woning hebben. Minder fijn is hoe De Key creatief bekinnelt op de vierkante meters.

Doorstroom
Bovendien worden al deze nieuwe atelierwoningen alleen verhuurd met een jongerencontract, een constructie die mogelijk werd onder het vorige college. Hierdoor kunnen deze atelierwoningen voor slechts maximaal twee keer vijf jaar worden verhuurd. In de praktijk is dit vaak slechts één maal per vijf jaar. Het huidige college heeft hier geen verandering in aangebracht. Binnenkort breekt de tijd aan dat de eerste vijfjarige jongerencontracten van kunstenaars aflopen. Dit zal leiden tot een gedwongen uitstroom van kunstenaars uit Amsterdam in plaats van de beoogde 'doorstroom' waar het coalitieakkoord over spreekt. Deze jongeren hebben

immers geen plek om naar door te stromen. Dat het college niet inziet dat ze een stoelendans creëert die leidt tot uitstroom is op z'n zachtst gezegd dubieus. Temeer omdat het college in 2018 de ambitie uitsprak om plek voor kunstenaars te borgen.

Rafelranden
Een andere mooie ambitie die het college niet realiseert is de bescherming van rafelranden. Op 7 januari 2019 werd ADM ont-ruimd. De bewoners kregen een andere tijdelijke locatie aangewezen in Noord, de zogeheten slibvelden. Ook hier is de tijdelijkheid wederom spelbreker. Het is alsof kunst en cultuur hooguit worden gedoogd in plaats van 'geborgd', zoals het coalitieakkoord beloofde. Ook de ambitie om geen gemeentelijk vastgoed te verkopen bleek slechts tijdelijk. De gemeente wil de tekorten ten gevolge van de coronacrisis opvangen met de verkoop voor 10 miljoen euro aan gemeentelijk vastgoed in 2022.

Bezuinigingen
De uitbraak van de coronapandemie heeft uiteraard tot vooraf ondenkbare situaties geleid. Toch zijn verschillende keuzes mogelijk. In de herfst van 2020 kondigde de coalitie voor 13,5 miljoen euro aan bezuinigingen aan op broedplaatsen, de Openbare Bibliotheek Amsterdam (OBA), cultuureducatie en cultuurparticipatie, en het projectbudget van het Amsterdams Fonds voor de Kunst (AFK). Door protest, collectieve actie en lobby werden de bezuinigen op de OBA en de broedplaatsen twee weken voor kerst teruggedraaid. Ook kregen een paar instellingen die bij de verdeling van het AFK-budget buiten de boot waren gevallen alsnog subsidie. De coalitie wilde toch 'knokken voor wat kwetsbaar is', aldus Femke Roosma, fractievoorzitter van GroenLinks Amsterdam.

Het is fijn dat de coalitie zo wendbaar met politieke overtuigingen kan omspringen. In de overgebleven bezuinigingen en de verdeling van de coronasteungelden zijn het vooral de zelfstandige kunstenaars en andere zelfstandigen in de culturele sector die er bekaaid vanaf komen. Meer ge-

Het Actiefonds

Het Actiefonds is an independent fund that has been supportinag social movements and action groups, fighting for a just and sustainable world for over 50 years.

Het Actiefonds supports protests, demonstrations, strikes and other forms of direct action aimed at combating exploitation, climate change and social and economic inequality.

Het Actiefonds is supported by individual donors and does not accept money from governments or corporations.

Het Actiefonds relies in great part on the active contribution of volunteers.

What can you do?
• Become a donor and support social movements all over the world!
• Organize an action yourself! You can submit an application on our website
• Become a volunteer for Het Actiefonds

Want to know more?
Visit our website: www.hetactiefonds.nl
Or get in touch: willeke@hetactiefonds.nl

deze beleidsperiode wel is gebleken, is dat er niet veel terecht is gekomen van de ambities in het coalitieakkoord. Het ontbreekt de coalitie duidelijk aan een sociale visie achter haar beleid. Kunstbeleid is in vele gevallen sociaal beleid en niet slechts omdat kunstenaars zoveel goeds kunnen doen voor de kwetsbaren en hulpbehoevenden in de stad. Het gebrek aan ruimte voor kunst en cultuur is diep verweven met het gebrek aan sociaal-maatschappelijke voorzieningen. In beide gevallen gaat het over invulling van de stedelijke ruimte, de inzet van maatschappelijk vastgoed en collectieve voorzieningen, en bovenal de verdeling van kapitaal.

Nieuw geluid
Onlangs maakte de coalitie haar plannen bekend om sociale huurwoningen op te kopen die op de markt dreigen te verdwijnen. Het is een geluid dat lang niet uit de Stopera heeft geklonken. Duurzame huisvesting en werkplekken is de basis voor alle kunstpraktijken. Voor het behoud hiervan moet de gemeente stoppen met de verkoop van gemeentelijk vastgoed en het juist uit de markt halen. De gemeente moet stoppen met de stoelendans, maar juist kunstenaars de ruimte geven om zich te wortelen. Als de nieuwe lente zich straks aandient zullen wij ons er hard voor maken dat dat nieuwe geluid niet al te hol klinkt.

Kunstbeleid is sociaal beleid
Er is nogal wat nodig om op te boksen tegen de voortrazende coronacrisis, de oververhitte vastgoedmarkt en rijke investeringsmaatschappijen. Maar wat gedurende

Calling on... George Rallis

I first remember George as he made his way from the backstage area through the OT301 crowd at HIS DARK Elements ‘3’. George is the collective’s art director and performer. He is Gravity Grave for visual mediums, Quintessentially Queer for academic and curatorial issues, and hosts a podcast on Slim Radio speaking about sexuality, racism, or identity.

What drives you as a performer?
How does it relate to your other work?
I come from Cyprus. It’s quite homophobic and closed-minded — coming out and being yourself as a queer individual carries a political significance with it at all times. Your identity is interwoven with the identities of others. As an artist, I am trying to unveil this multiplicity and interconnectedness of meanings with everyone. I have two missions: first, to make people feel uncomfortable. Secondly, to make people feel confident because I believe everyone has something beautiful to add to the world. My performances are a combination of flow arts and belly dance. I’m a big hairy man, dressed like a fierce, sex-obsessed devil so I’m sure that provokes discomfort. Within each performance, I try to critique a social aspect. You can enjoy the image or you can question it: we all believe that our opinions, feelings, or aesthetics are the norm when they aren’t. Once you feel uncomfortable, you might grow as a person and develop your aesthetic perception.

Our city government projects an ideal image of Amsterdam: diverse groups don’t alienate each other but form a whole that transcends individual differences. In addition, the city believes to be successful in fighting financial, health and education-related inequalities. What is your experience as an artist in Amsterdam?
I don’t get that vibe at all. I feel as if the hierarchies between Dutch and Expat cultural practitioners are separated since the Dutch tend to gatekeep the capital with the gentrification of the cultural scene. In this Western, white, cis, and male-dominated society, it’s difficult for the majority to identify with what the foreign artist might want to show. Having said that, Amsterdam is a very progressive city in comparison to the rest of Europe and is always pushing you and your practice in new ways and directions. It’s a beautiful, artistic ecosystem that is like nowhere else. The only problem, I feel, is the apologetic nature of its own identity. Maybe it’s the trendiness of technofying everything, maybe the Instagrammable culture of promotion. Haven’t figured it out but there really is something special about this city. Amsterdam is big

enough to lose yourself but small enough to find the right people.

Your approach seems strongly rooted in self-expression but radiates a compassionate interest in pushing towards social inclusivity. Through HDE, there is an admonition: ‘There won’t be space for racism, sexism, homophobia, queerphobia or body-shaming’. People feel safe for one night; do you see this philosophy of nightclubbing extend to our daily life?
Ideally yes, although such a notion is also utopian. The whole point of queerness and inclusion is that you need opposition for it to be substantiated in a politically radical way. To keep on pushing these agendas to the extent where inclusion is not the goal, but rather respect and understanding. Do whatever you want, be whoever you want to be; I don’t need to understand it but I understand that I can and want to respect it.

‘Question first what happens on the inside before you go on expressing it on the outside.’

The city is developing programs promoting diversity, education; police training on empathy is also being implemented; how does your taking a stance differ from these programs that are supposedly happening ‘on the ground’? Would you say your practice is political in that it creates spaces of freedom and if so, how?

Amsterdam Talks Sex!

Plein Theater en Zehra Handan Aydin presenteren vanaf maart 2021 nieuwe edities van de serie Amsterdam Talks Sex! In de (online) talkshows belicht Handan verschillende kanten van seksualiteit door verschillende experts te interviewen met hun blik op dit onderwerp. Actuele onderwerpen komen aan bod als de menopauze, queer community, Big Pharma en pillen voor vrije seks, vrouwenhandel en de emancipatie van het machismo.

Handan is seks, love en relationship coach voor vrouwen én mannen over de hele wereld. Met de serie Amsterdam Talks Sex wil Handan seksualiteit in zijn geheel laten zien en bespreekbaar maken. “Heel veel van wat we hebben geleerd over sex, is eigenlijk niet wat we willen weten. Veel mensen kijken bijvoorbeeld nog steeds naar porno als hun voorbeeld. En aan de andere kant van het spectrum heb je de iDisneyfilms en romantische speelfilms met ideeën over hoe we ons persoonlijke leven in zouden moeten delen. Er zitten zoveel schakeringen in het echte leven. Die wil ik graag laten zien, omdat sex de plek is waar we helemaal onszelf kunnen zijn.

Amsterdam Talks Sex is tweewekelijks op vrijdag online live te bekijken op www.plein-theater.nl en wanneer mogelijk ook weer met live publiek in het Plein Theater

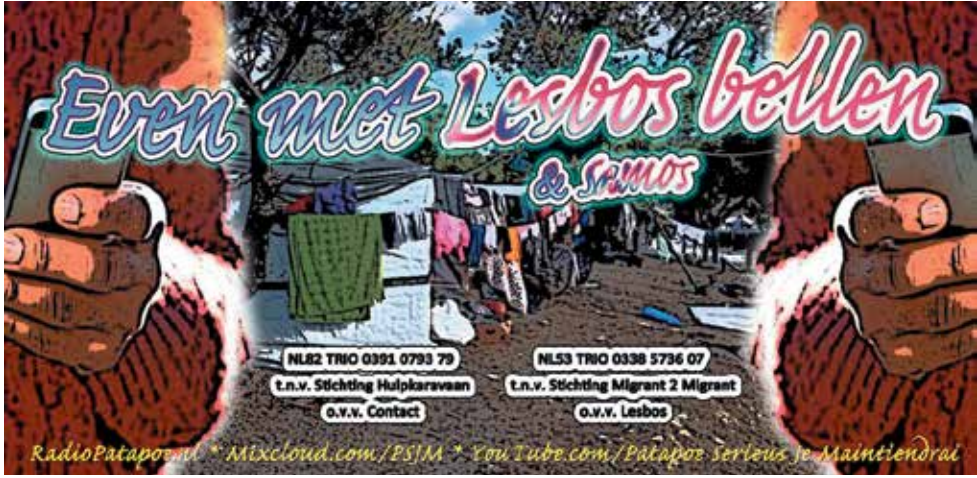
OTR Weekly Streaming Radio

OTR is an online radio station based in the OT301 in Amsterdam. Every Friday afternoon OTR streams a new program with DJ’s, performers, bands, poets and talks.

Check the program and live streaming on: www.ot301.nl

AA design by 310k.nl

I wasn’t aware of these programs but that sounds very cool — regardless of what one may think about the existence of police. As far as my practice goes, I try to include as many agents of queerness as possible and allow not just interdisciplinary artists to be in the limelight but also showcase artists of all backgrounds and skill levels. I do not think that expression goes hand in hand with its institutionalization. I’m urging each person to decolonize their work and self and realize that they are adding something to the social discourse at large.

What are your future projects?
I am writing my thesis about alternative ontological embodiments of queerness and continue all the projects I have. With HDE, we are planning an online stream very soon that includes installations, performances, and music so that’s very exciting. I have a lot coming up that I cannot really talk about but hopefully, if things turn out well, I’ll be around for a while.

EXHIBITION

March 7 – April 25, 2021

Re:TUNE

How do we retune ourselves to other forms of life?

with Saša Spačal, Anton Kats, Pei-Ying Lin & Yi-Fei Chen

in het Glazen Huis

art
nature
technology
P A V I L I O N S

Amstelpark,
Amsterdam

zone2source

www.zone2source.net

LET'S REDEFINE
THE WORLD
OF FASHION.

NEW
OPTIMIST

CIRCULAR,
SOCIAL,
MADE IN
AMSTERDAM.

©NEW_OPTIMIST

Democratisering

Een van de belangrijkste punten uit het programma-akkoord van het 'links-progres-sief-groene' college van B&W van drie jaar geleden was de zogenoemde democratiseringsagenda. Rutger Groot-Wassink, de voorman van GroenLinks, nam deze agenda onder zijn hoede. In de praktijk is er van die democratisering echter maar bar weinig terechtgekomen. Aan de ene kant kwamen bestaande buurtcentra met tientallen jaren ervaring in het opzetten van organisatiestructuren van onderop, zoals Wijkcentrum De Pijp en Wijkcentrum d'Oude Stadt, door genadeloze bezuinigingen zwaar onder druk te staan. En aan de andere kant bleken experimenten met 'co-creatie', een toverwoord uit de moderne democratiseringsbijbel, dikwijls niet meer dan losse flodders.

Wat bedoelen we eigenlijk als we het over democratisering hebben? Het woord lijkt een beetje op 'commercialisering.' Het duidt op een proces van verandering – op iets dat er nog niet is, of in ieder geval nog niet genoeg. Het moet allemaal democratisch, want klaarblijkelijk is er een gebrek aan 'democratie.' Democratisering lijkt ook op het buzzwoord participatie. Toch gaat het om iets heel anders. Participatie, meedoen, is nog geen mee-beslissen. Democratie betekent het hebben van directe, beslissende invloed. Participatie is daarentegen niet meer dan een rondje post-its, die 'worden meegenomen' door de besluitvormers. Democratie is je stem laten gelden.

Echte democratisering zou daadwerkelijk meer democratie moeten voortbrengen – meer beslissrecht en meer beslismomenten.

Echte democratisering zou daadwerkelijk meer democratie moeten voortbrengen – meer beslissrecht en meer beslismomenten. Maar is dat hier eigenlijk wel het geval? Als we naar het Amsterdamse democratiseringstraject kijken, zien we vooral participatieve bijeenkomsten. Vertegenwoordigers van allerlei groepen uit de samenleving zitten samen aan tafel en geven hun visie op een maatschappelijk probleem.

Het doet denken aan de begin deze eeuw uitgevonden 'focusgroepen.' Daarin werd aan een groep potentiële klanten (de doelgroep) gevraagd te reageren op een bepaald product. Wat vonden ze ervan, wat voelden ze erbij, waar deed het hen aan denken. Een mooi voorbeeld is kant-en-klare cakemix. Dat was geen succes, totdat in de focusgroep bleek dat huisvrouwen zichzelf lui voelden als ze een dergelijk gemaksproduct gebruikten. De fabrikant leerde hiervan en zette voortaan de instructie 'voeg een ei toe!' op de verpakking. Gevolg: de verkopen vertienvoudigden. Want dat toegevoegde ei maakte van lui vrouwen liefdevolle bakkers.

Participatie werkt vaak met dit 'voeg een ei toe'-principe. Lastige maatregelen worden voorzien van een symbolisch 'feel good'-aspect. Moeten er bomen omgezaagd worden? Dan komen toch meer bomen voor terug! Maar volgroeide bomen kunnen natuurlijk nooit vervangen worden door dunne sprietjes. 'Post it'-bijeenkomsten zijn vooral pijnpunten- en pluspunten-onderzoek. Weerstand wordt in kaart gebracht en zo veel mogelijk omzeild. Of,

als dat niet kan, worden de pijnpunten gemaskeerd door 'feel good'-momenten.

Wat moet er eigenlijk democratischer worden? Bijna alle besluitvormingsprocessen die met de overheid te maken hebben, want die worden nu vooral afgehandeld door ambtenaren. Het productieproces van procedures is in handen van professionals. De leidende kwaliteitscriteria zijn esthetisch, economisch of bureaucratisch van aard. Daarmee wordt controle geproduceerd.

Een groot probleem is bijvoorbeeld de traditie dat bouwafspraken gemaakt worden tussen overheid en projectontwikkelaar. Burgers worden er niet, of alleen achteraf, bij betrokken. Bewoners krijgen op deze manier geen concrete rol toebedeeld. Wanneer een ontwikkelaar een buurt iets toezegt, is dat op basis van vrijwilligheid. Als je geen rol vervult, draag je ook geen verantwoordelijkheid. Daardoor kunnen burgers ook geen bestuurservaring opbouwen.

Over de houding van de ambtenaar ten opzichte van de burger is in 2015 een vernietigend rapport geschreven door voormalig ombudsman Brenninkmeijer. Hij wijst op de noodzaak van een interne cultuurverandering. Let wel, dit betreft ambtenaren die vaak jarenlang op dezelfde positie blijven zitten. Of deze cultuurverandering door politici kan worden bewerkstelligd is de vraag.

Democratisering is de wens om democratie te produceren. Democratie ontstaat echter niet zomaar, het is een maatschappelijk proces. Er is ruimte nodig waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en kunnen overleggen, zoals een buurthuis. Er is toegang tot informatie nodig, zoals internet en kranten en bibliotheken. Er is een vorm van organisatie, van verslaglegging, van communicatie nodig. En er is toegang tot het democratische proces zelf nodig. Allemaal dingen die de laatste jaren zijn wegbezuinigd, of minder toegankelijk zijn geworden.

Er is toegang tot het democratische proces zelf nodig.

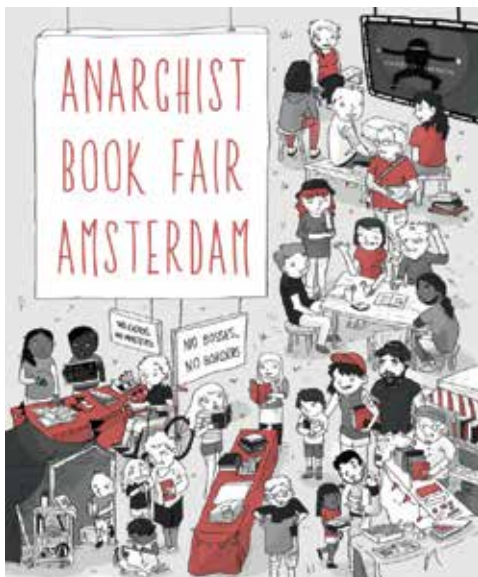
Gaat democratisering om het produceren van meer democratie? Of gaat het om het compenseren van het verdwijnen van democratie? Zoals in het geval van WOB-procedures, die steeds meer zwartgelakte documenten opleveren; van belastingdiensten die etnisch profileren; van politieke partijen die steeds kleiner worden; en van wetten, zoals de nieuwe omgevingswet, die de ruimtelijke planning voor de komende decennia vastleggen, terwijl de burger alleen maar kan adviseren.

Democratisering in een omgeving van waarin de democratie alkalt is zeer problematisch. Nu de democratische infrastructuur van buurthuizen, bibliotheken en lokaal bestuur (de deelraden) nagenoeg is verdwenen, mag je als burger via de buurtbudgetten alleen nog wat zeggen over de inrichting van een buurtparkje of een kinderspeelplaats. Voeg daar een steeds grotere invloed van economische argumenten op de gemeentelijke planning en besluitvorming aan toe, en het hele project lijkt bij voorbaat weinig kansrijk om meer echte democratie te produceren.

Democratisering is van oudsher van onderop gedacht. Misschien is het inmiddels tijd om democratisering van bovenaf te proberen.

Democratisering
Text: Menno Grootveld, Klaar vd Lippe

Anarchist Book Fair Amsterdam 2021, spring edition

Even though the past year has stood in the shadow of a global pandemic and other horrifying developments, we've also seen a resurgence of resistance and struggle. The Anarchist Book Fair Amsterdam will give a platform to these struggles, try to learn from them and help them grow.

Open call
The 2021 spring edition book fair will have many stands, an extensive workshop schedule and hopefully much more! Are you, or do you know people that run a distro or want to give a workshop? Please let us know!

Location
The location will be announced later. But it will be in Amsterdam and it definitely will be anarchist!

More info
anarchistbookfairamsterdam@riseup.net
anarchistbookfairamsterdam.blackblogs.org

Join the AA Reading Group!

Every two months we organise an evening in which we discuss a particular book. Works include mainly new and older literary texts, as well as non-fiction about current social and political matters. The sessions are open to everyone and free of charge.

In the next session we'll discuss **Orhan Pamuk's A Strangeness in My Mind**. The novel tells the story of a street vendor in Istanbul, Mevlut. In the four decades between 1969 and 2012, Mevlut works a number of different jobs on the streets of in the city, from selling yoghurt and cooked rice, to guarding a car park. He observes many different kinds of people thronging the streets, he watches most of the city get demolished and re-built, and he sees migrants from Anatolia making a fortune. At the same time, he witnesses all of the transformative moments, political clashes, and military coups that shape the country.

There will be no central presentation of the themes in the book. Instead, you'll discuss your views, thoughts, favourite passages, points of critique and further suggestions informally in a small group.

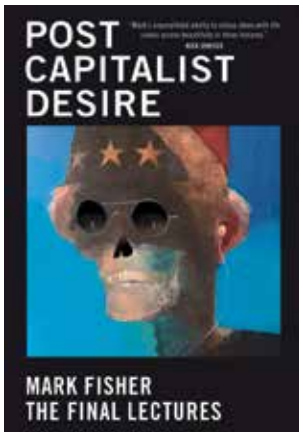
The last 20 minutes of the evening are spent in deciding collectively which book we will read next. You're welcome to join this discussion and to propose a book.

The discussion of 'A Strangeness in My Mind' will take place **online on Monday 19th April at 20:00 hrs**. If you want to participate, please send an email to: readinggroup@amsterdamalternative.nl

BOOKS TIP TOP 5

Tips and links to releases are always welcome. Please send them to books@amsterdamalternative.nl

Postcapitalist Desire: The Final Lectures
Mark Fisher

Publisher: DRepeater books
Release date: 01-2021
Price: €15,99 // **ISBN:** 9781913462482

Fisher explores the relationship between desire and capitalism, and wonders what new forms of desire we might still excavate from the past, present, and future. Mark Fisher (1968 – 2017) was a co-founder of Zero Books and, later, Repeater Books. His blog, k-punk, defined critical writing for a generation.

Ik weet je wachtwoord
Daniël Verlaan

Publisher: Das Mag
Release date: 10-2020
Price: €22,99 // **ISBN:** 9789493168060

Daniël geeft undercover in schimmige netwerken, sprak met de puber die de Nederlandse banken platlegde en zocht uit hoe een kleine arthousebioscoop op grote schaal onze computers gijzelde. Ik weet je wachtwoord wil je niet paranoïde maken, wel minder naïef.

Vuur
Ignaas Devisch

Publisher: De Bezige Bij
Release date: 01-2021
Price: €11,99 // **ISBN:** 9789403115016

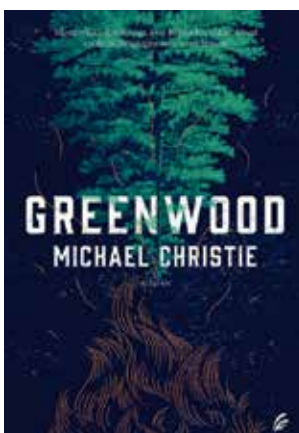
In Vuur ontwikkelt Ignaas Devisch, geïnspireerd door denkers als Peter Sloterdijk en Bruno Latour, een nieuw idee over de plaats van vuur in onze wereld. Als we onze levensstandaard willen behouden, kunnen we niet zonder een nieuwe bron die onze vrijheid en welvaart in stand houdt zonder de wereld en onszelf te vernietigen.

Verweven leven, de verborgen wereld van schimmels
Merlin Sheldrake

Publisher: Atlas
Release date: 10-2020
Price: €26,99 // **ISBN:** 9789045036144

Met Sheldrake als gids maken we kennis met gist, psychedelica, schimmels die insecten binnendringen, het grootste organisme ter wereld en de complexe netwerken van het 'wood wide web'. Hoe meer we te weten komen over schimmels en de rol die ze spelen in de natuur, des te meer wordt ons begrip over leven, het concept individualiteit en zelfs onze opvatting over intelligentie op zijn kop gezet.

Greenwood
Michael Christie

Publisher: Signatuur
Release date: 10-2020
Price: €24,99 // **ISBN:** 9789056726294

Het is 2038. Jacinda Greenwood werkt als een overgekwalificeerde tourgids op Greenwood Island in een van de laatst overgebleven bossen ter wereld na de Grote Droogte. Meesterlijke familiegeschiedenis over houthakkers en natuurbeschermers in een stervend bos. Urgente en actuele pageturner.

Vrij Beton

Samen in actie voor nieuwe vrijplaatsen, permanent en in collectief eigendom

This is a sneak preview for the upcoming
Vrij Beton campaign

www.vrijbeton.nl